

311069

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 23-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

No. 2౭౩
నందిక ౨౨౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము వేరు వేరు యోగ్యతాన ప్రయోజన పొందియున్నది. పంపకాక్ష చిటి చూచి కొనిన మూలముగలుగడు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

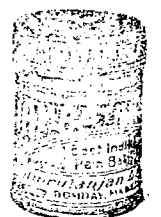

తలనొప్పుల మాన్పుచు, బాణావుర్రుల బాధను,
శరీరపు నొప్పుల బారదోలుచు, పోషకాంజనము,
బొటనల కడించును వాపుల చూపుచు, యము,
వర్షము తగ్గించును చురచును తొలగించును.

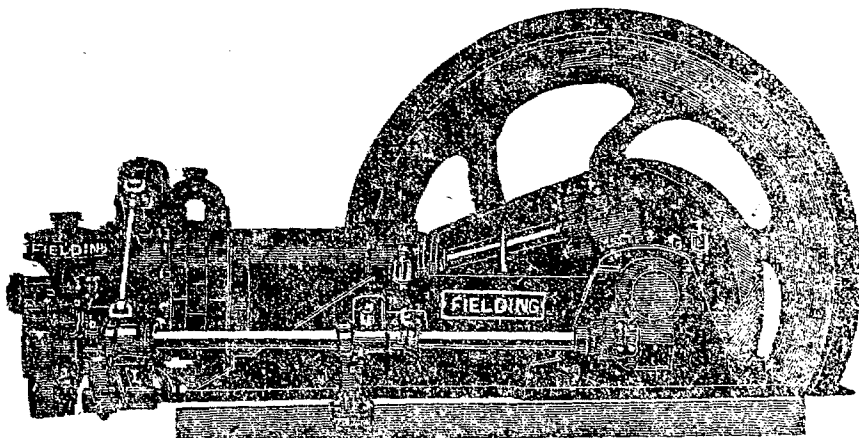
నొప్పులకు నంజీవివంతిది

మనమును దుర్బలా చేయుట వల్లముగలవ శరీర
మందలి దుష్కారకములను తొలగించి యమమున
కావలయును గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడి వాడుచున్నాడు.

తక్కినిదప్పి తో నహా కిసా 1-కి ర్పు 0-10-0; దబా 1-కి ర్పు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది!
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి పీడి మద్రాసు, లేక, బొంబాయి!

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగ్” వేటుంటు శమిడిశల్
క్విక్ స్టార్టింగ్ క్రూడు ఆయిలు ఇంజను
STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యీ ఇంజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చ్చుచి స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు
కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతో నైనను అతిసంతుష్టి కళముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ ఇంజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

పోల్ యేజంట్లు:—
అలెగ్జాన్ డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో., పోస్టుబాక్సు
నెం 690 రు. 12, తంబుకెట్టి పీడి, మదరాసు. నెం 203 రు.

శిరోవేదన మాత్రలు రోమహర్షి దశా 1-కి రు. 0-8-0
20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0 ఈ ధన్యును నీటిలో కలిపి పట్టించిన రోమమును
మొదలు ముందులో మొదలు రానిపోవును. దీనివలన చర్మము
మృదువుగా, మృదువుగా, రోమములు రానిపోవును
అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు

Madras-races 1924-25.

చెన్నపురి
గుట్టపు పందెములు
1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1924 సం॥రం డిసెంబరునెల 24, 27.
1925 సం॥రం జనవరినెల 1, 3, 10, 12, 17, 24, 31.
1925 సం॥రం ఫిబ్రవరినెల 7, 14.

ఎలెక్ట్రిక్ బోటాలి తేటరు ముప్పు-మేకర్లు
ప్రవేశకల్పము:—
మొదటితరగతి: పురుషులకు ర్పు 5. స్త్రీలు ర్పు 3.
రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.
బీచ్, చార్జు, ఎగ్జోరు మొదలగు స్టేషనుల
నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.
ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు
మా పెద్దనోటీసులను చూడకోరెదము.

పెల్లింగు టన్ సి నీ మా,
మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.
20.12.24 లేది శనివారమునాటి 28.12.24 లేది
మంగళవారమునాటి
4 దినములవరకు మాత్రమే
శని, ఆదివారములందు ధర్మాత్మాను 8-15 గంట మాటిసి గలదు
యూనివర్సిటీ
బెట్ ఆఫ్ లక్ స్పెషల్ డ్రామా
హూచ్ సిల్వర్ గారి సాహసకృత్యములు మానవలెను
ఇంటర్ నాషనల్ న్యూసు, కామిక్ బుక్ మాపబడును

ఉష్ణుడి రామయ్య శైలి, గురుస్వామి శైలి కంటే,
నగలవర్తము, 25, చైతన్యబాగు లోడ్లు, మదరాసు.

ASIATIC GOVERNMENT SECURITY LIFE ASSURANCE COMPANY LTD., MYSORE.

Head Office :—ASIATIC BUILDINGS, MYSORE (S. INDIA)

Capital (fully subscribed)	...	Rs. 5,00,000
Capital (paid up)	about	„ 3,50,000
Government Securities held	„	„ 2,00,000
Funds invested on immovable properties	„	„ 1,25,000
Life Policies issued	„	„ 25,00,000
Annual Premium Income	„	„ 1,00,000
No. of Personal Investment Certificate and Policyholders exceeds	„	10,000

Necessary Security deposit has been furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act, 1912.

NOTICE.

The Drawing for the half year ending 31st December, 1924 will be held on 31st January 1925 for determining the names of the Bond & Certificate holders that are to get loans of Rs. 1000 each ON THEIR PERSONAL SECURITY WITHOUT ANY INTEREST under the Personal Investment Scheme of the Company and the names of all the old and would-be bondholders that are qualified will be included in the said drawing.

It is, therefore, hereby notified that not only all the old bondholders will qualify themselves by paying up all their monthly instalments in arrears up to the end of this month together with the ensuing drawing interest of Rs. 1-8-0 per bond, but also those who wish to take up bonds and have their names included in the ensuing drawing will send their applications in the form annexed hereto for bonds with Rs. 4/- per each bond towards admission and stamp fees as also interest, so that the said remittances and applications should reach either our Chief Agents or the Head Office on or before the 31st December, 1924.

As detailed in the prospectus, the special feature of the above said Scheme is that the bondholders, by paying Rs. 50 per each bond by 50 monthly instalments of Re 1 each, will be entitled to get their principal bond amounts in lumpsum with due profits at any time after five years of their completion of payment in addition to their getting loans of Rs. 1000 each on Personal Security without any interest if their names are drawn in the drawings to be held every half year.

For the information of our old and would-be bondholders, the names of the bondholders who received loans as determined in the past drawings are given below:—

Certificate or Bond No.	Name and Address of the Bondholder.	Amount of loan paid Rs.
6659	Mr. H. Marumboge Piyasena, Clerk, Talwakalle, Ceylon.	1000
86	„ Prabhath Chandra Byasak, Zemindar & Merchant, Decca, Bengal.	1000
4747	„ K. N. Kapaniah Chetty, Mercara.	1000
5472	„ D. D. Wickramasinghe, Trader, Dickwella, Ceylon.	1000
331	„ C. Venkatrama Sastry, Telugu Pandit, Board High School, Amalapuram, Godavary Dt., Madras Presy.	1000
6074	„ Baki Narasimham, Engraver, Coconada, Madras Presidency.	1000
5886	„ Mudumoge Babunona Petera, Dehiwala, Colombo.	1000
5108	„ D. V. Venkatramier, Govt. Pensioner, Bitragunta, Nellore Dt. Madras Presidency.	1000
5691	„ Kaza Viswanathan, Trader, Masulipatam, Krishna Dt.	1000
1884	„ W. L. Narasimha Rau, Cashier, N C D. & Co., Ltd., Cocanada.	1000
1022	„ P. Ramachandra Rau, Merchant, 57 Thambu Chetty St., Madras.	1000
158	„ Parasuram Balwant Mutapurkur, House No. 26, June Takaganj, Alishwada, Indore City.	1000
8692	„ K. Sivanarayana Murthy, Merchant, Amadalavalasa, Ganjam Dt.	1000
9763	„ K. Mahadev Dixit, Teacher, Kanarese School, Bijapur.	1000

FORM OF APPLICATION FOR BONDS

To
THE GENERAL SECRETARY,
THE ASIATIC GOVERNMENT SECURITY,
LIFE ASSURANCE Co., Ltd., MYSORE.

DEAR SIR,

I, the undersigned, hereby agree to take up bonds of Rs. 50 each in the Personal Investment Department of the above named Company on the terms and conditions contained in the detailed prospectus of the same as well as in the Articles of Association of the Company and to accept the same or any smaller number that may be allotted to me.

I beg to send herewith the sum of Rs. 4/- being a deposit at the rate of Rs. 2/8 (Rs. 2/- towards admission fee, and Rs. 2/- towards cost of bond) and interest for the ensuing Drawing per bond on the number of bonds applied for by me and agree to pay Rs. 1 per bond every month for the next months as well as annual fee of Rs. 1/8 per bond every year only for 4 years.

Station

The

Usual Signature

Please Write Distinctly

No
DATE OF RECEIPT.....
DATE OF ALLOTMENT.....
No. OF BONDS ALLOTTED.....
BOND NUMBERS.....

Name in full.....
Profession or Business.....
Address (in full).....
Post Office.....
District or Province.....

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములో గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యసంఘము

సభాపతి ముఖ్యతీర్మానములు

తీర్మానం ౪:— తేజస్వీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు జవాబుదారులైన శ్రీ నాచిరాజు రామమూర్తిగారు వ్రాసిన ౧౬-౧౧-౨౪ వ తేదీ లేఖ చదివి గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని పరమల ప్రకారం, నెల ౧౬-౧౭-౨౪ మొదల ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని నియమములను మంజూరు చేయబడినది. వారు నియమించిన జవాబుదారులైన శ్రీ నాచిరాజు రామమూర్తిగారు, నవంబరు మాసముల వేతనము రు. ౧౬/- యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౫:— ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౬:— ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౭:— తేజస్వీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౮:— గుంటూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ యంత్ర సాధన పరిశోధనాధ్యక్షుల నరసింహాచార్యుల గారు ముగిసిన పరిశోధనాధ్యక్షుల గారు ౨౦ రాటులను కోరుతున్న పరిశోధనాధ్యక్షుల గారు ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౯:— తేజస్వీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౧౦:— తేజస్వీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౧౧:— తేజస్వీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౧౨:— తేజస్వీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౧౩:— తేజస్వీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

తీర్మానం ౧౪:— తేజస్వీ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు ౧౯౨౪-౨౫ సంవత్సరములోని విచారణసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చినప్పుడు ఆయన ఖర్చులలో చందాలు రూపముగా వసూలై నదిగా పట్టుబడిపెట్టిన బాపతు యాక్రందిత కేంద్రములను గురించి, వారిపై కరుణగా నమోదు చేయబడిన మొత్తములను యిచ్చుటకు మంజూరు చేయబడినది.

స. ము. ప్రసాదరావు.

జి. స. కాంగ్రెసు.

Messrs. P. K. RAU & Sons.

Chief Agents, Madras.

289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

గాంధీపూజానిధి

పాలకొండ, విశాఖపట్టణముజిల్లా

రాజాం, సిగడాం, యెందుప

తేకుపల్లె శివరామస్వామిపంతులు	100
రామచాను	011
దేశభక్తులు	200
పుల్లెడ్రాళ్ల సహ్యాశివపుర	080
దేవగుప్తాపు జగన్నాథరావుపంతులు	080
చేకల నూర్యం	100
పులపర్తి గుంటపూర్ణం	040
మల్లెటిల్ల మల్లయ్య	040
కొత్తకోట కామయ్యచెట్టి	040
గెంబలి సుందరంశెట్టి	040
మహాబాస్కం నారాయణ	040
చదువుల కైలాసం	040
వనంశాడ పద్మనాభం	040
నిమ్మలవలస, వెంకటాపురం	
శ్రీఅధికార్ల జోగులభక్త	200
బెవర అప్పలనాయుడు	100
శ్రీఅధికార్ల మాణిక్యం భక్త సంతోష వమూలు	21210
శ్రీతరిగొప్పల వెంకటకృష్ణారావుపంతులు	200
యీ నారాయణరావుపంతులు	100
యీ కృష్ణారావుపంతులు	100
యీ నారాయణరావుపంతులు	080
శ్రీమతి తరిగొప్పల అప్పలనరసమ్మ	080
గుండాం నరసింహస్వామిపంతులు	100
నాగేశ రామనాయుడు	080
కెల్ల శెట్టి జగన్న గారి వెంకటప్పడుశెట్టి	080
యిప్పిలి సన్యాసప్పడు	080
మానేపల్లి వీరభద్రస్వామి	080
గొల్లె అప్పలనాయుడు	040
చెల్లి రామస్వామినాయుడు	040
యీ చినరామస్వామినాయుడు	040
తరిగొంట్ల సింహాద్రి అప్పన్నశాస్త్రి	040
పాతా ములస ఆగ్రహారం	
శ్రీ కొంపెల్లి రామన్నదొర	500
శ్రీ అంధవరపు చాలెప్పసామకాదు	200
కొంపెల్లి రామస్వామిదొర	100
యీ నాగన్నదొర	100
యీ పాపన్నదొర	100
యీ అన్నప్పదొర	100
యీ గురన్నదొర	100
యీ అచ్చెన్నదొర	080
మద్దాల అమ్మన్నదొర	100
పతివాడ వెంకటమడియాల	100
మద్దాల రామస్వామిదొర	100
అదపాక బొడ్డువాడు, తిరప్ప యల్లమ్మ	100
తేగాన అప్పయ్య అదిమాంధ్రసోదరుడు	100
తిరుమరెడ్డి అప్పన్నదొర	080
పైల అప్పయ్యనాయుడు	080
కుప్పిలి అప్పయ్యమడియాల	080
లంకలపల్లి అప్పన్నదొర	040
దేవరపాడిలాం, కొత్తకోట	
శ్రీ మొగసాల అప్పలనరసమ్మదొర	200
రాజగిరి వెంకట అప్పలనాయుడు	100
రామకుల అప్పడుదొర	100
కెల్లంశెట్టి శివయ్య సామకాదు	080
యీ శాలిప్పసామకాదు	080
యీ చిన్ననకింపూలు సామకాదు	080
యీ కృష్ణయ్యగారి వెంకటప్పడు సామకాదు	080
కవివరపు అప్పన్న సామకాదు	040
పంగమాడి అప్పలనకింపూలుదొర	100
పందిరిపల్లి నరసింహులు దొర	100
బగ్గు తాతప్పడు ఉర్రఫ్ యరకయ్యదొర	100
గుమ్మడు అప్పయ్యమడియాల	100
పైదాయలపల్లి ఆగ్రహారం	
మసర్ల రామమూర్తిపంతులు	100
యీ నూర్యనారాయణపంతులు	100
యీ కృష్ణమూర్తిపంతులు	100
యీ లక్ష్మీనారాయణపంతులు	100
గానా జోగారావుభద్రాంతి	100
రాయపూలు శివరామయ్యపంతులు	100

(చీపురుపల్లి లింగాలపల్లి, శివారాంపురం, నాగలపల్లి)	
శ్రీదాట్ల జానకిరామరాజు	100
కుంజెళ్ళ వెంకటరెడ్డిశేషి	100
యినగంటి రామరావు	080
రావు రామారాయణం	080
చెలికాని వెంకట్రావు	080
రావు వెంకటప్పారావు	080
శ్రీచెలికాని శేణుగోపాలరావు	500
చెలికాని రామరావు	080
మండలీ నూర్యనారాయణం	100
భమిడిపాటి నూర్యనారాయణం	100
శ్రీచెలికాని గోపాలరావు	100
యీ శివరామస్వామి	100
యీ వెంకట్రావు	100
రామపురెడ్డి నరసింహులుదొర	100
యీ చిన్న వెంకన్నదొర	100
శ్రీమతి చెలికాని రంగనాయకమ్మ	040
యీ నారాయణమ్మ	040
(వెంకట్రావుని ఆగ్రహారం, లింగాపురం, పెంట్ల, నిద్దాం)	
జనపాల తిరుపతిరావుదొర	100
చిలుకూరి నరసింహాచార్యులు	100
చింతా అప్పలనాయుడు	100
భమిడిపాటి వెంకట్రావు	100
కాకినాడ అప్పలస్వామి అచార్యులు	100
యీ రామమూర్తి అచార్యులు	040
పొడగల్లపల్లి సత్యనారాయణపంతులు	080
భమిడిపాటి వెంకటసన్యాసయ్య	040
నేమూరి నూరయ్యమంత్రి	040
అనంతుల గంగులు	040
భోగపురపు నూర్యనారాయణపంతులు	100
యెర్రేని నూరప్పనాయుడు	080
యీ యర్రంనాయుడు	080
యీ శివన్నాయుడు	080
కెంబూరు సన్యాసినాయుడు	080
యీ చినసన్యాసినాయుడు	080
మొయ్యి సింహాద్రినాయుడు	080
కాపపు నూరన్నాయుడు	080
చౌదరి మూర్తినాయుడు	080
గేదెల రామస్వామినాయుడు	080
(పొంపూరు, బాడపేట, మంకాం)	
శ్రీమన్ చిలకమర్రి అప్పలచార్యులు	200
దేశభక్తులు	200
శ్రీ జల్లేపల్లి వెంకన్నగారి భాదీపంతుం	200
కనకల అప్పలస్వామినాయుడు	100
శ్రీ వెంకటరమణమూర్తి	100
గాడ్డెల్లి నూర్యనారాయణ	100
కలగల్ల కంకరమహాదేవశేషి	100
శేపాక శివరామస్వామి	100
మాడుగుల మూర్తిస్వామి, చదువుల ముఖలింగం	040
యిజ్జా చిన అప్పన్నదొర	040
మాచర్ల కామయ్యచార్యులు	040
(బైరెడ్డిపేట, పత్రికాయలపల్లి భరిపాలపల్లి, వడిపల్లి)	
కండుక శివరామయ్య సామకాదు	100
గొల్లె మునీశినాయుడు	080
బైరెడ్డి లక్ష్మన్నాయుడు	070
కల్లూరి రామన్న కనాపతి, గడి నారాయణుడు	040
బొమ్మిరెడ్డిపల్లి వెంకట రామదాశుపంతులు	100
మన్నె ప్రకాశనాయుడుదొర	100
వెలిచేటి ప్రకాశరావుదొర	080
యీ అప్పలస్వామిదొర	040
చిలకలపల్లి గురన్న	040
కాకర్ల పరసయ్య, తాళిబల్లెల అప్పలస్వామి	080
శ్రీ చెల్లెటి అప్పలస్వామిదొర	100
గడి నూరపునాయుడు	100
(గోవిందపురం, లావేరు, రంగవలం, జగన్నాథరాజపురం)	
యిజ్జా నూర్యనారాయణదొర	080
యీ రాజప్పదొర	020
చిక్కాల యల్లన్నదొర, లంకలపల్లి పెద్దప్పన్నదొర	020
శ్రీ పొగరు రామమూర్తి పంతులు	200

యీ శివరామమూర్తి పంతులు	100
శ్రీమతి పులుగుర్ల మహాలక్ష్మమ్మ	100
మాకన యర్ర న్యదొర	100
బాళిన దుర్గమ్మ	080
శ్రీ సుడిపాటి వెంకట్రావుపంతులు	100
యీ గుర్రాజుపంతులు	0100
లంక అప్పలనాయుడుగారు	100
అబోతుల రామనాయుడు	080
చేకి నూర్యనారాయణాచార్యులు	080
పిప్పల్ల కామరాజుశేషి	080
పచ్చిగుళ్ల నరసింహం శ్రేష్ఠి	080
పైడి రామనాయుడు	080
మహావాను రామస్వామి దొర	080
సుడిపాటి నూర్యనరసింహరావు	040
ఆకల్ల జగన్నాథంపంతులు, దేశభక్త	0120
(పాతెరపల్లి, దేవసాం)	
శ్రీ గొల్లె జగన్నాథనాయుడు	500
శ్రీ గొల్లె సన్యాశి అప్పలనాయుడు	800
శ్రీమతి గొల్లె నారాయణమ్మ నాయురాలు దేశభక్త	800
దర్శయ్యళ్ల కామేశ్వరశాస్త్రి	100
రావి కామోజిరావు పంతులు	100
శ్రీమారుకూడు వెంకట్రావుపంతులు	200
పిల్ల నారన్నాయుడు	100
యీ పెద్దసన్యాసినాయుడు	100
యీ నూరంనాయుడు	080
కుప్పిలి రామమూర్తి పట్నాయకులు	100
పచ్చిగుళ్ల నూర్యనారాయణశేషి	100
యీ నరసింహ్యంశ్రేష్ఠి	100
యీ కామన్నశ్రేష్ఠి	080
యీ నారాయణశ్రేష్ఠి	100
(సంచాం) దేవుని పాలపల్లి, నగరపాలేరి, సిరివారి ఆగ్రహారం	
శ్రీ గొల్లె మూర్తినాయుడు	1000
శ్రీ శ్రీ దంతులూరు శివరామరాజు	1000
శ్రీమండ వెంకటశివరామయ్యపంతులు	100
శ్రీమతి పొగరు మహాలక్ష్మమ్మ	200
పప్పల చిన అప్పలనాయుడు	100
పొగరు చంద్రమాశేష్వరరావు	100
రెడ్డిఅప్పలనాయుడు	100
శ్రీ పిల్ల అప్పలస్వామి పాత్రులు	200
గిరి వెంకటప్పల బ్రహ్మయ్య భక్త	100
యీ బంగారయ్యభక్త	100
యీ శివరామయ్యభక్త	080
(తిరుపతిపాలేరి, సంచాంబంటుపల్లి, కమ్మవారి సిగడాం)	
చాట్రాతి చినసత్యంస్వామినారాయణరావు పంతులు	100
అకుల రామస్వామినాయుడు	100
శ్రీమతి మంత్రిరావు కామేశ్వరమ్మ	200
శ్రీమతి పులుగుర్ల శీతామహాలక్ష్మమ్మ	200
గురాల భాస్కరరావు దొర	100
భవళి లక్ష్మయ్య పంతులు	040
పరిపల్లి వెంకటనూర్యనారాయణ	040
శ్రీ మన్నె నరసింహులుదొర	200
శ్రీ మన్నె వెంకన్నదొర	200
యీ శివరామయ్య దొర	100
శ్రీమతి మన్నె బుచ్చమ్మ	100
వెల్చేటి చినరామన్నదొర	100
అత్తమూరి నరసింహయ్య శ్రేష్ఠి	180
అంతా ముఖ్యేతరవాగ్దానములు కల్పి	
1957.11	
గాంధీదాను, కాళ్ల కూరి కృష్ణమూర్తిపంతులు	
తాలాకాదాడు, స్వరాజ్యభవనం పాలకొండపాస్టరు, విశాఖపట్టణంజిల్లా.	
కప్పెను నర్ విక్టరునమానుగారి రాక	
కలకత్తా, డిసెంబరు 22: బల్లెడేవనండు స్వల్పకా	
లమాగులకు కప్పెను విక్టరునమానుగారు ఆదివాసమునాడు	
పచ్చిరి.	
(ఆ. వెం.)	

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చాంద్రమాసాదిని ప్రచురింపఁబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రములు ఇతర చిత్రములు ప్రచురింపఁబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

మార్గ శీర్ష మాస సంచిక విషయానుక్రమణిక

కమలపుష్ప—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; ఆంధ్ర కవిత్వ చరిత్రము—భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; తాండవప్రకృతి—శ్రీ వేంకట పార్వతీశ్వరకవులు; కావ్యము—పరమప్రయోజనము—విద్వాన్ నాగలింగం వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు; ఈశ్వర చింతనము—వేమూరి సీతారామశాస్త్రిగారు; ప్రణయకోపము—ఆంధ్ర శేషగిరి రావుగారు; బాలకా!—పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణగారు; ఆంధ్ర కవయిత్రులు, వారి కవిత్వలక్షణము—రావూరి చిట్టి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యముగారు; సీతరువాత—తిరుగుబోతు; సుకవిభావన—చింతల పూడి సీతారామయ్యగారు; పూవులు—పాపినేని వేంకటేశ్వరరావు గారు; భారతీందనము—త్రిపురాన వేంకట సూర్యప్రసాదరావుగారు ధర్మరాజు—నోరి నరసింహశాస్త్రిగారు; అంత్యనేపథ్యము—నిమ మోలు కనకసుందరంగారు; శాపగ్రస్తమైన యిల్లు—మరుపూరు కోదండరామ రెడ్డిగారు; జన్మభూమి సంతకీర్తన—మహేశ్వరమూలశర్మ గారు; మీరాబాయి—పడాల కోటయ్యగారు; చలి! చలి! చలి!—గుండిమెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; జొన్న? కట్ట—తాపీ ధర్మారావుగారు; నాటినేటివైద్యులు—వైద్యరాజ దంటు సుబ్బావధానిగారు; కవీంద్రసాయాత్కారము—టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు; శారద—

పో. రామచంద్రరావుగారు; గీత—కవికొండల వేంకటరావుగారు; మూడవవిష్ణుస్థానమున గణపవరము తామ్రశాసనము—మల్లపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; దైవవియోగము—పుతుంబాక శ్రీ కృష్ణయ్య గారు; అనుతాపము—సోమంచి సూర్యనారాయణశర్మగారు; ప్రకృతి స్వభావ సౌందర్యప్రదర్శనము—దిగవల్లి వేంకటశివరావుగారు; నేను, నీవు—పెమ్మరాజు లక్ష్మీవతిగారు; ప్రాచీనహైందవగణితములు—దర్భా యశ్వేశ్వర సోమయాజిగారు; నేను—“కృష్ణుడు”; శ్రీకృష్ణ తులాభారము—పారనంది జగన్నాథస్వామిగారు; ప్రేమతత్త్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; అజంతాగుహలయములు—కొ. నరసింహాచారిగారు; మృత్యువు—కొప్పర్తి నారాయణమూర్తిగారు అబ్దుల్ రజాక్—భావరాజు వేంకటకృష్ణారావుగారు; శ్రీకృష్ణ పరివేష నము—చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు; కాపు కన్నె—శ్రీశేషాద్రి రమణకవులు; పచ్చియెరువు—ఒక కృషీవలును; వినతి—శ్రీ శివశంకర శాస్త్రి; తేజోలేఖనము—నిజమూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు; దశావతార—గాధావర్ణుల రామానధాని; ఆంధ్ర గ్రంథములపట్టిక; పాంథుడు—ఉమర్ అలీషా కవిగారు; టూటల్ ఖామనుగారిసమాధి; సాభిప్రాయ విశేషములు; భారతీ—ప్రథమసంపుటము—వ్యాసములఅకారాదినూచి.

చిత్రపటముల వివరము

వర్ణ చిత్రములు:—కొముదీవిలాసము-ప్రణయవిహారము, శ్రీ కృష్ణుని వేణుగానము, మాజహాను చక్రవర్తి-హాలీమార్ ఉద్యానము.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

దంతశూల హరి

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. నంబో 0-14-0

దంతశూలకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుల్లికదిలిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట చూచిన మందులలో ఇదిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.

తేలుచుండు

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. నంబో 0-18-0.

తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలు కాటువలన విషము పెట్టురులో ప్రతీతింపదు. బాధ నరుములవెంట పెద్దనల్లలు దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటను బడపారునటులు చేసిన బాధ తగ్గను. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినచోట కొంచము మందుపోసి; బాధ మాయమగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడన తరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింటు నుండదగినది.

మోహినితైలము

5 తులీ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.

ఇదిమనోహరిత్రయము శేయు విద్యార్థులు, ప్రియార్థులు, గర్భిణీ మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును. నుండరుల మోహలాసనములకు ప్రాపగు తరులును మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునంపకల రమణీయమగు నువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వాల్లకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోచుండును పుట్టి నివ్వదు. దీనియందు మనోహరమగు నువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడసి యున్నాము. వేయేలకపాపపరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు

వెల సీసా 1-కి వేలకు మందు రూ. 0-4-0

ఈనూనెను తలకురాచిన తేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు నెల్లడులకు హాని యుండక వెల్లడుకలు మెరుగును.

కఫహరిచూర్ణము

తిన్నడెట్టి 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ. ౧౦-0

ఈ చూర్ణము వి.మోహినితైలము తోపాటుచేసి తీయవలెను. శిశువు, ఇచ్చునము, కావలసిన, శైలి: వర్ణము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనే మనోహరమగును.

పసుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-6-0. వి. పి. నంబో 0-11-0

1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోట్లీజి 0-5-0 మూత్రము. అరిశాల్లు, అరిచేకులు, చర్మము కారకవలన, శిశుగాల వలన పగిలి నీరుకారుటయు, జిలపిట్టుటయు గుంభించును. ఈ తైలమును రాచిన పసుళ్లమాని జిలపియి మంచిచర్మము రాగల ను. పసుళ్లకొప్పి ము నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాలి పసుళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము. అమ్మకొంచునం పిపో, మదరాసు బొంబాయి

13 వ రాష్ట్రీయసహకారసభ

చెన్ననగరమున సమావేశమగుట

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి

అధ్యక్షోపన్యాసము

13 వ మదరాసు రాష్ట్రీయసహకార సంఘమునకు 13 వ అధ్యక్షులను వెన్మిమను కలకాలమున సర్. కె.వి. రెడ్డి నాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. ఆ సభయమున అధ్యక్షులను సహకార సంఘములకు లాసగిన యువనాగ్రహము లీక్రింద పొందుపరుపబడెను.

అహింసాసంఘాధ్యక్షుడు

అహింస సంఘాధ్యక్షుడు రా. బి. వీ. వేదాచలయ్య రుగారు వేర్వేరు ప్రాంతములనుండి యరుదెంచిన సభ్యులకు స్వాగత మొసగుచు, నిట్లు నుడివరి.

ఈవత్సర ప్రారంభమున 8443 సంఘములుగలవు. ఈ వత్సరము క్రొత్తగా 1416 సంఘములు రిజిస్టరు చేయబడెను 75 సంఘములు రద్దుకైయబడెను. సంవత్సరాంతమున మొత్తము 9793 సంఘములు గలవు. మొత్తము సభ్యులసంఖ్య 616628 అనగా సంఘము 1కి 65 సభ్యులు చొప్పునగలరు. వేర్వేరు సభ్యుల మూలధనము రు 711 1/2 లక్షలనుండి రు 839 1/4 లక్షలకు పెచ్చింపబడెను. చెల్లించబడిన వాటాలమూలధనము 95 1/2 లక్షలు మొదలు 1141/2 లక్షలవరకుండును. డిపాజిటులు 8531/10 లక్షలనుండి 290 లక్షలకు పెచ్చెను. నిలువనిధి రు 21 1/2 లక్షలనుండి 881/8 లక్షలకు పెచ్చెను.

1924 సం॥ జూను నెలంతమునకు రాష్ట్రమునందు 35 సెంట్రలు బ్యాంకులుగలవు. అందు ఒక్క క్రెస్టియన్ సెంట్రలు బ్యాంకుతప్ప మిగిలిన వన్నియు ముద్రాగు సెంట్రలు ఆర్బు బ్యాంకునందు సభ్యులుగజేరిరి. ప్రతిసెంట్రలు బ్యాంకునకును డైరెక్టర్లను బోర్డునకు మొదలగువరకు మదరాసు రాష్ట్రీయ బ్యాంకు ప్రాథమిక బ్యాంకులకు సరాసరి సహాయమొనర్చుచు. సెంట్రలు బ్యాంకు ద్వారా నూత్ర మే సహాయ మొనర్చు వలెను. ఈ బ్యాంకు అన్ని సెంట్రలు బ్యాంకులనుండియు నూటికి 5 1/2 చొ॥ న వడ్డీ నొసగి ఋణము పుచ్చుకొని, ధన మనసరకును బ్యాంకులకు సహాయ మొనర్చుట కంగీకరించెను.

సహకారోద్యమము ప్రజలచే నడుపబడవలెను. కాని ప్రభుత్వమువారిచే గాదు. ఈవిషయమును ప్రభుత్వమువారు గమనించి, ఈశాఖయందధికారేతరుల కెక్కువ ప్రాముఖ్యము నొసగుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అధికారేతరుల నెక్కువగ నీశాఖయందు నియమించినను, సహకారోద్యమయంత్రము పని జేయుటలో కొన్నిబోషములు గానించుచున్నవి. సహకార సంఘాధ్యక్షులకు, అధికారులకును, సహకారోద్యమమును గరించినవిద్య లేకపోవుటయే ఇందులకు కారణము. ఈశాఖ యందు నియమించబడు యువోగులకు ముందుగా కొంత తరఫీదు నొసగువలెను. 1921-24 సంవత్సరమున ఈశాఖయందలి అధికారుల కింద రు 628748 లను అధికారేతరుల క్రింద రు 191603 లను చెచ్చింపబడెను. కాని అధికారులుగాని, అధికారేతరులుగాని చేసినపని వ్యయమునకు తగినంతలేదు. పని సాధనముగ జనుగుటకుగా నికమీద నియమించబడు యువోగులకు వారికి తగుశిక్షణను నొసగుటకు ఒకవిధానము, అధికారులను అధికారేతరులను గలసియేర్పరచవలెను. ఇందులకు, నీయుద్యమ నిర్వహణనందు ప్రస్తుతముగానించుచున్న బోషముల సవరించునని వచ్చును. ఆర్థికస్థితి యనుమలముగ వచ్చుయెడల బిల్లాసంఘములు సాంఘిక నివేదికములను ప్రచురించు చుండవలెను.

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి యువనాగ్రహము

గత ఆది, సోమవారములందు మదరాసు నగరమున జరిగిన మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకార మహాసభయందు అధ్యక్షులగు సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునం దీక్రింది విషయముల చెలిపిరి.

1904 సం॥పు కొ ఆవరేటిపు సంఘముల శాసనము - వ్యవసాయదారులకు ఋణసదుపాయము లొనర్చు నిశ్చయింపజేయుటో గావించబడినను, సహకారసంఘములసంఖ్య చాల అధికముగ పెచ్చింపబడినను వ్యవసాయకుల ఋణగ్రస్తతయను వ్యాధి 20 వత్సరములకు ముందు దోగితి యందున్నదో ఇప్పుడు గానూ తేలి పొందుకొనినది ఏమాత్రమును మారలేదు. ప్రస్తుత సహకారసంఘములు రాత్నాలికావత్సరల సభ్యులు చే

నుకొనుటకు మాత్రము సహాయ మొనర్చుచున్నవి. వ్యవసాయ పు ఖర్చులు పూర్తిమీదగా, కలుపుతీత కర్బు మొదలగువాని కి మాత్రమే ప్రస్తుతము సహకారసంఘములు సహాయ మొనర్చు గలుగుచున్నది. కాని రైతుయొక్క కంఠమును పిసికేయు మహాకారు చేతనుండి ఇంకను అతనిని తప్పించుట లేదు. రైతులతంఖా ఋణములు పరిమాణము నందుగాక పెట్టివరకులందుగూడ రైతును అణ (డ్రాక్కు) స్వభావము గానించును. పెద్దపెద్ద వడ్డీలు, ప్రతిసంవత్సర కాంపాండువడ్డీలు వాయిదా వరకులు తప్పినయెడల శిక్షార్థపు వరకులు అన్నియు రయితును భృంస మొనర్చుచున్నవి. జేకోయ న్యాయశాసనము లట్టిపథకుల నింకను సాగని చుట్టక మ మ తిం చుచున్నవి. ప్రతివత్సరపు కాంపాండు వడ్డీ క్రాస్త్రు సమృతమైనదని న్యాయస్థానములవారనుమతించుచున్నారు. వాయిదావచ్చెల్లినని కారణముచే వడ్డీలేటును హెచ్చించుపద్ధతియొక్కస్వభావము శిక్షించుటయేనని కోర్టువారంగీకరించినను ఖరారునామాను భంగమొనర్చినందులకు పరిహారమును చేరుతో అట్టివడ్డీల నామోదించుచున్నారు. అందుచే శిక్షార్థపు వడ్డీలకు తొలగించుటలో న్యాయశాస్త్రముయొక్క యుద్దేశము భంగపరుపబడెను. ఈపన్నులే రైతులనాశనమొనర్చుచున్నవి. రైతులు జీవించి యభివృద్ధి నొందవలెననిచో వారి నిఋణగ్రస్తతనుండి తప్పించుటకు సహకారసంఘములుగాక వేముకొకర్లను అన్వేషింపవలెను.

మనవల్లెటూరి ప్రజల తీరనిఋణబాధయు నిత్యదరిద్రతయు వంశపారంపర్యముగా వచ్చుచున్నవి. సంయుక్త కుటుంబపద్ధతి దానిఫలితముగ కుటుంబము వ్యయము హెచ్చుట అందుకు తగిన ఆచార్యాభివృద్ధి గానింపకపోవుట వివాహాది సమయములందు అపరిమిత వ్యయము ఇంచుకు కారణము. రైతుతనభూమియందు కొంతభాగమును విక్రయించి ఋణమును దీర్చుటకైంపడు. దానినిపెడగనిచ్చి తుదకు కోర్టువారి డిక్రీప్రకారము, తనభూమిలను గృహములను అన్నిటినిగూడ వేలముజేయబడుట కంగీకరించును.

భూస్వామ్యుల రైతులనుండి, ఎంతవరకు వ్యవసాయము జేయని భూస్వాములచేతిలోనికి పోవుచున్నదియు, దెలిపికొనుటకెవలెన పరిశోధననొనర్చిన వాగుండును. మలబారుపంటి పూర్వార్చార పరాయణులుగ ప్రజేతమునందుగూడ భూస్వామ్యుల, రైతులచేతులలోనుండి, ఇతర ప్రాంతములందు ఉద్యోగులచేతిలోనికి, జర్రకముమొదలగు వృత్తులయందు వారిచేతులలోనికిని మారిపోవుచుండుట విచారకరము. రైతుయొక్క ఋణగ్రస్తతయే ఇందుకు కారణము. దీనిని సహకారసంఘములు తొలగింపజాలవు.

ద్యంధ్యపరిపాలనదెచ్చి బెట్టిన విచిత్రములలో, నిందులకు సంబంధించిన విచిత్రము గూడ నొకటి కలదు. రిజర్వుడు శాఖకు సంబంధించిన విషయములందు మంత్రిగారు తనంతటదాన ప్రధమమున నెట్టినాచననయొనర్చజాలరు. మదరాసు వ్యవసాయకుల శాసనమును భూముల అభివృద్ధి ఋణముల శాసనమును పరిపాలించుట ప్రభుత్వయత్త శాఖలోనుంచబడెను. వారి పరిపాలనయందు మంత్రి యెట్టిజోక్యమును పుచ్చుకొనజాలడు. వ్యవసాయ, సహకార శాఖలకు నేను మంత్రిగానున్నను, వ్యవసాయకులకు ఋణముల నిప్పించు విషయమునగాని, రైతుల కొరకుకొన్ని మార్పుల నొనర్చుటకుగాని ఏమియుజేయజాలక పోతిని. ఈ శాసనములు ప్రజలకెక్కువ యుపకార మొనర్చజాలకపోయెను. భూమి తంఖా బ్యాంకుల నేర్పరుచుటచేసినే, ఈసమస్యనిష్కార మార్గరపడియున్నది.

సహకారోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకు నాయకులేగాక, స్వచ్ఛంద సేవకులుగూడ చాల అవసరము. ప్రతివత్సరమును విశ్వవిద్యాలయమును వెలువడి, నిరుద్యోగసమస్యయందు తగుల్నానుచున్న వేలకొలదిపట్టభద్రులగురించి నామిత్రులొకరు నుడివిరి. ప్రతివత్సరము వెలువడుదాదాపు 2000 వేల పట్టభద్రులలో ప్రభుత్వోద్యోగములను వేర్వేరు వృత్తులు 1000 కంటె నెక్కువ నుండికి తావొసగజాలవు. మిగిలిన 1000 నుండియుద్యోగములు లేకయల్లాడుచున్నారు. వీరుగాక అనేకమంది అందరు గ్రామ్యయోధులు మూలమైన పరిశ్రమ హజరైనవారునగలరు. వీరిసహాయమును పొందుటకు సహకారసంఘములుయత్నింపవలెను. ప్రాథమిక స్థితియందు ప్రభుత్వసహాయ మేమైనను నీయుద్యమము ప్రభుత్వమువారి యాజమాన్యమున నున్నంతకాలమును త్వరితముగ నభివృద్ధి నొందజాలరు. అధికారి జేకోయనందలి మూలములకు గూడ వ్యాపింపజాలరు, అతడు సామ్రాజ్యప్రజల మధ్యమన నివసింపజాల

డు. సహకారపద్ధతి యభివృద్ధి నందవలెననిన రైతుల మధ్యమున నివసించుచు వారివిశ్వాసమును పొందుటవసరము. నేను నైన విరించిన యువకులందు ఉద్యోగుల సందర్శమున వివరించినబోషము లెవ్వియునులేవు. వారు విద్యావంతులు. సహకారసిద్ధాంతము లబాగుగ నర్థమొనర్చుకొన గల వారు అధికారుల వెంటాడుచుండు, అనుమానమునీడ, పరిసందర్భమున నుండజాలరు. తమదేశముకొరకును, దేశీయులలాభముకొరకును కొంతత్యాగ మొనర్చునట్లు వారిని ప్రోత్సహింప గలిగినయెడల నీయుద్యమ మతిత్వరలో విజయమునంద గలదు.

ప్రీత్యార్థనిర్వాహకులు ఈయుద్యమ విజయమున కెక్కువగ దోడ్పడగలరు. తుదకు గృహిణియే, వ్యవహారిములనడపులుజూచురాలు. వార్తాపత్రికలు ఈయుద్యమము నెడల తమబాధ్యతల గుర్తించి సహాయ మొనర్చవలెను. వార్తాపత్రికల యందును గభావేదికలనుండియు ఈయుద్యమ ప్రచారమునకు చాలపనిజేయవలసి యున్నది.

సహకారోద్యమము నుండి క్రమముగా ప్రభుత్వోద్యోగులకు తొలగించి, అధికారేతరప్రజల కార్యభారమును వహింపవలెను. సహకారోద్యమము, అధికారేతరోద్యమము గాని, పభుత్వోద్యమము గాదు. నేను అధికారమునందున్నప్పుడి విషయమున స్వల్పముగ ప్రయత్నించితిని. నేను సహకారశాఖాధికారమును వహించినపుడు ఆనరే, అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులు 40 మందికంటె నెక్కువనుండి లేరు. నేనధికారమును వదలునప్పటికి ఆనరే అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులసంఖ్య ద్విగుణీకృతముయ్యెను. ఒక్క రిజిస్ట్రారుడప్పు, మిగిలిన యువోగులందరును గూడ అధికారేతరు లగుకాలమున కెదురుజూచుచుండును.

మనరాష్ట్రముప్రజల ఆర్థికస్థితి యెటులున్నదియు ఎంతవరకు ఋణగ్రస్తయై యున్నదియును దెలిసికొనవలెను. అందులకుగాను కిచ్చినరు ప్రభువు 10 సత్సరములపూర్వము, ఈజిప్టునందు నియమించిన సంఘముపంటి సంఘమునే మనరాష్ట్రమునగూడ నియమింపవలెను. దేశీయార్థిక పరిస్థితుల విచారించుటకుగానొకసంఘమును నియమింపవలెనని భారత శాసనసభవారిటీవల నొక తీర్మానమును గావించిరి. పన్ను బరించుటకు భారతీయుల కెంతవరకు క్షేగిలదను విషయమును గనుగొనుట కిసంఘ ముద్దేశింపబడినను దీనివలన మన యాచర్యముగూడ లభింపగలదు. కాని అట్టివిచారణను ప్రారంభించుటకు భారత ప్రభుత్వమువారు నితాకరించుట విచారకరము. అయినను ఈ కార్యమును అధికారేతరసంస్థ గైకొనినయెడల ప్రజలస్థితిని గనుగొనుట కవకాశము గలదు ప్రతిమాడు నాల్గుగ్రామములకును ఒక్కొక్క సహకారసంఘ మున్నయెడల, నీసంఘముల పనికి పూనుకొన గలిగియుండును.

విద్యాప్రచారమునందు సహకారోద్యమమునకు తగిన స్థాన మొసగవలెను. దేశీయభాషావాచకపు ప్రకములందు సహకారమును గురించి పాఠములరచింపవలెను. లెఖ్మనప్రాయుట, లెక్కలపరిక్షజేయుట, ఉద్యమచరిత్రమొదలగు వానిని విద్యార్థులకు నేర్పవలెను. విశ్వవిద్యాలయ తరగతులందు, అర్థశాస్త్రవిభాగమున కొ-ఆరచెటిపులానుగురించిన విద్యాబోధ బాగుగ నేయున్నదికాని ఇది చెన్ననగరమునందుతప్ప ఇతరప్రాంతములలో లేకుండుట విచారకరము. రైతులబాలరకును, పల్లెటూరిపిల్లలకును సహకారపద్ధతులగురించి బోధింపవలెను.

బీదలకు గృహవసతుల నేర్పరుచుటనుగురించిన సమస్య ఇప్పుడే మనరాష్ట్రమున, దృష్టి నాకర్షించుట సంతోషకరము. జనసమృద్ధి, 1914 ర్విహములు లభించుటకష్టముగుట ఇటీవలగాంచుచున్నాము. గృహములకొరకు కష్టములు ఒక్కచెన్ననగరమునండేగాక, ఇతరపట్టణములందుగూడ గానించుచున్నది. ఇందుచే మధ్య తరగతి వారు చాల బాధలకు గురియగుచున్నారు. ప్రభుత్వము వారును, సహకారశాఖవారును కష్టములను తొలగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నవి. మదరాసునందలి ఒకసహకారసంఘమువారు తమ సంఘములోని వారందరికిని నివసనప్రదేశముల సంపాదింపగలుగుట సంతోషకరము. ఈసంఘసభ్యులందరును గూడఅద్రిదావిదులేయనువిషయము మొదటిసంతోషమునిననుడింపజేసెను. కాని నేను తెప్పన చెక్కువ చెన్ననగరములోని వారినిగురించి కాదు. ఇతరపట్టణములందు గల బీదలకు గృహముల నేర్పాటు జేయుటకుగాను నేనధికారమునకొన్నప్పుడు రులక్షల రూప్యములను కొ-ఆరచెటి బిల్డింగు సొసైటీల కొసగు నట్లేర్పరచితిని. టిట్టి సంఘమునకు ప్రతివత్సరమునుగ్రాంటులను కృతముగా హెచ్చింపబడునని ఆశించెను.

వారి సలహాకట్టు ము 15-0-0

బెల్గాం దేశీయ మహాసభ

మహాత్ముని ఆగమన స్వాగతోత్సవములు

విజయనగరవర్ణనము

(ఆంధ్ర ప్రతిభా ప్రత్యేక విలేఖరి)

బెల్గాం విజయనగరం—డిసెం 2 :—

39 వ దేశీయ మహాసభ

మహాత్ముని ఆగమనము

స్వాగతోత్సవము

నేడు (20 వ తేది) ఉదయము 10.45 గంటలకు పూనా ట్రైలునుండి విజయనగరము తలకు వాడి ప్రేమను చేరినది. సేవను చక్కగా అలంకరింపబడెను. స్వాగతభిక్షకులతో భిక్ష తోడుమును నిర్మించిరి సన్యాససంఘాధ్యక్షుడు డా. శ్రీయుత గంగారావు దేశపాండిత్యము స్వచ్ఛంద సైనికదళ ప్రధాన నాయకులగు హరికృష్ణ గారును అభ్యయుల నభిరోపించి సంవ రించుచు సర్వభాటును చేయమందిరి. పలువురు సైనికదళాధ్యక్షులు సైకిలునుండి నెక్కి నడచుచుండిరి. స్వచ్ఛంద సైనిక దళమును చేరిన శ్రీమంధుడు నీలవర్ణగుల చీరలనుధరించి ఒక ప్రక్క బాగుగా నిలిచిరి. స్వచ్ఛంద సైనికలకు పుగలులందఱును ఒకేభాగము లాంధ్ర సేవములను ధరించి బాటులచీరి నిలిచిరి. చాలమంది ప్రజలు మార్గముల కిరుకెలకుల గమిగూడి యుం డిరి. మహాత్మునిగాంధీ, పండితజనపరలాలు నెహ్రూ, అనసూ యాదెను, మహాత్మునిదాలిబేగం, మాలానా మహాత్మునిదాలి, మా లానా, సోదాల్, నేతుజమునాలాబజాజ, శంకరలాలుబాం కరు, కల్లభాయిపట్నెలు, శ్రీమతి సోదాల్ దేవిగారును మహాత్ము నుదాలిగారును త్రిక లిరువురును బండిలో వచ్చిరి. బహిష్కరణ పక్షమునారిసభకు వచ్చిన నాయకులలో దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య, బులుగు సాంబమూర్తి రేబాల సుందరరామరెడ్డి, విద్యాయక రావుతోపి, శివప్రసాదకపేస (కాశీ) గార్లును సన్యాస సంఘాధ్యక్షులు మహాత్ముని స్వాగతమొసగిరి. దేశపాండి గారు మహాత్ముని ప్రవృత్తులాలంకృతుల గావించిరి.

పిమ్మట మోటారు కారులో మహాత్ముని కూర్చుండబెట్టి విడిసికొనిపోయిరి.

ఆంధ్రదేశీయులు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వహణ కార్యవర్గమును వెన్నెటి సభ్యులారామణిగారును, బులుగు సాంబమూర్తి, అయ్యంగి వేంకట రమణయ్య, గడ్డే రంగయ్యనాయుడు, కళా వేంకట రావు, వేదులయూడి శేషగిరిరావు, భైరవయ్య హనుమంత రావు, (స్వరాజ్యసేవకు) పి. సత్యనారాయణ (కాంగ్రెసు రిపబ్లికన్) గార్లు నిన్న 19 వ తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు శిబిరమును చేరిరి. దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్య పం తులు, చెజనాడ చంద్రశేఖరరెడ్డి, రేబాల సుందరరామరెడ్డి, భాగవతుల సుబ్బారామయ్య, వేంకటరావు. (ఖద్దరు యనస్పె క్టరు) గార్లు మున్నగువారు నేడుదయము 8 గంటలకు శిబిర మున చేరి. ప్రతినిధులశిబిరము లన్నియును పూర్తియైనవి. ఆంధ్రప్రతినిధులు మున్నగునా గందరును ఆంధ్రశిబిరమున విడిసిరి.

శ్రీమంత్ రాజగోపాలాచారి, చక్రవర్తియ్య నెట్టి, మురేంద్రనాథ ఆగ్ర, రామస్వామినాయకరు గార్లు మున్నగు (ద్రవిడరాష్ట్ర) నాయకులు ఇతరులును నిన్న సాయంకాల మునను నేడుదయమునను వచ్చిరి. వారందరును ద్రవిడశిబిర మున విడిసిరి.

అతిథియై పురుషోత్తంమెనారా, దయాభాయి ప్రభూ భాయి పట్నెలు గార్లుగూడ చెన్న పురినుండి వచ్చిరి. వీరిరువురును గూడ ఆంధ్రశిబిరముననే విడిసిరి.

కర్నాటకరాష్ట్రమునారు పలువురు వచ్చియున్నారు గాని తక్కినరాష్ట్రములనా రెక్కరును ఇంకను రాలేదు, సభాశాల

పటకుటీరమును నెలకొల్పిరి. సింహద్వారమును కడుమనో హరకుగా నిర్మించుచున్నారు. చాలవరకు పూర్తియైనది. పట కుటీరమునకు కుడితీపున విషయనిర్ణయసభాశాల నిర్మింపబడి నది. దానిప్రక్కనే టిఫా తంటి కార్యాలయములును, బ్యాంకి యము, టెక్నెట్ట నిర్మా కార్యాలయములు సన్యాససంఘము వారి కార్యాలయములును గలవు. పటకుటీరమున కెదుట ప్రతి నిధుల శిబిరములు కొద్దను కిర్రాప్రక్కలకు వరుసగా నిర్మింపబడి

నవి. వానిలో చాలభాగము కుద్దభిక్షకుల బట్టలతోనే నిర్మింప బడెను. కొన్ని పెరుగుచేళ్ళ చాపలతో నిర్మింపబడెను. శిబి రముల ప్రక్కను స్వచ్ఛంద సైనికుల శిబిరము. ప్రకటన కార్యాలయము, సామగ్రుల భాండారము, వీధిముల కార్యాలయము శిబిరముల పరికిలకుల కార్యాలయము మున్నగు కార్యాలయ ములును 4వ వాలయములును గలవు. ఈ శిబిర ములకు ప్రక్కనే భిక్షా ఫణు ప్రతినిధుల శిబిరములకులపు విజయనగరమును టిప్పుబాదుకు కలసియున్న న్నది. పటకుటీరమునకు కుడిప్రక్కను మహాత్మునకు ప్రత్యేక ముగ నొకకాల నిర్మింపబడి చక్కగా నలంకరింపబడెను.

కాంగ్రెసు శిబిరమునకు అనతిదూరమున సన్యాససంఘ మువారు 20 వేల రూపాయలు వ్యయపరచి పాతాళమాతని నిర్మించిరి. అందుండి జలమును యంత్రసహాయమున ఉన్నతభాగ మునకున్న తొట్టెలలోనించి అటనుండి కొళాయిలలోనికి పం పుచున్నారు. స్నానములకు మంచుపీర్చుటలుచేసిరి. చాల కొళాయిలను వరుసగా నవలనిర్మించిరి. కడపరాతిపలకలను ప రచిరి. ప్రక్కనే ఉష్ణోదకస్నానమునకు చెరుకుపెనములను గా డిపాయిల్లపై నవచ్చిరి. యంత్రసహాయమున నీటిని మరగించి కొళాయిలగుండ పంపుటగూడ ఏర్పాటులు జరిగినవి.

స్నానముల ఘట్టమునకు ముందుభాగమున పాక భోజన శాలలు నిర్మింపబడెను. నిన్నటినుండి ద్రవిడభోజనశాలలో భో జనములు ప్రారంభమైనవిగాని ప్రధాన, ఆంధ్రభోజనశాలలో నింకను ప్రారంభముకాలేదు. ఒకటిరెండుకొళాయిలో ప్రారం భమునను. 24 వ తేదినుండి అన్నిభోజనశాలలను వేర్వేళ్ళ కొళా యిలగుండ తెరువబడును.

విద్యుద్దీపములు చాలవోల్ల నమగ్నబడెను. కాశీనాథలో వలె నిచట ప్రతినిధులశిబిరములలో విద్యుద్దీపములు లేవు గాని ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క హరికేసులాంతరు నిచ్చెదరు.

24 వ తేదికి అందరును వచ్చెదరని ఏర్పాటులనున్నిటిని అప్పటినుండియే ప్రారంభించుటకు సన్యాససంఘమువారు మొ దట నిశ్చయించిరిగాని 20 తేదిని బహిష్కరణపక్షమువారి ప్రారంభసభ జరుగుటకల్పింపబడెనది యిప్పుడు వారు త్వరపడి ఏర్పాటులను చేయవలసివచ్చినది. నేటినుండియు ఉష్ణోదకస్నా నములకు ఏర్పాటులు ప్రారంభమైనవి.

డాక్టరు నయ్యదురుహాచ్యురు, త్యాగ్జీగారికుమారుడు, జమునారెను, సోదాల్దేవిపుత్రిక, కమలమ్మ, గార్లుగూడ మ హాత్మునితోగూడ వచ్చిరి.

అకాలిలు కొందరు ప్రత్యేకముగా హాజరుపెట్టిరి. చాలమందికాములు తెరవబడెను.

రాట్టముల కాల ఏర్పరపబడెను. దానినిండ వరుసలుగా రాట్టము? నవచ్చిరి.

నేడుమధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు మహాత్ముని రాజ గోపాలాచార్యులుగారితో చాలసేపు సంభాషించెను. నేడుమధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు బహిష్కరణపక్షమువారిసభ జరుగుననియు అసభకు అందరును రా వలెననియును మాలానా వేంకటాచారిగారు మహాత్మునిదాలిగా రును మహాత్మునిను ఉదయమున ట్రైలువద్దనుండి బసకు రాగా నే దేశభక్తున కెరిగించిరిగాని పిమ్మట మరల నట్టిసభ జరుగదని యు నిర్ణయమగుదు మత్రమే రావలెననియును దేశపాంధ్య గారు తెలిపి రని బులుగు సాంబమూర్తిగారు తెలుపగా దేశభ క్తుడు మరల మహాత్మునికడ కేగెను. గడ్డే రంగయ్యనాయుడు గారు మహాత్మునికొక తేజవ్రాసిరి. ఆంధ్రులందరును ఆంధ్రరా ష్ట్రీయ కార్యాలయమున సమావేశమై ఆలోచించిరి. చివరకు అందరును రావచ్చునని మహాత్ముడాడలియిచ్చెను. పిమ్మట మధ్యాహ్నము 3 గంటలు మొదలు సాయంకాలము 5 వరకును సభ జరిగినది. 800 మంది వచ్చిరి. చాలమంది ప్రశ్నించిరి మ హాత్ముడు ప్రశ్నోత్తరములనిచ్చెను. పిమ్మట సభ విరమింపబడి రాత్రి 8 గంటలు మొదలు 10 గంటల వరకును జరిగినది. నేడు 21 వ తేదిని పగలు 11 గంటలు మొదలు సాయంకాలము 4 గంటలవరకును మరల బహిష్కరణపక్షమువారి సభ జరుగును.

బెల్గాం దేశీయమహాసభ

బహిష్కరణవాదుల ఆశాభంగము

చర్చింపనున్న విషయములు

ఈజిప్టు దక్షిణాఫ్రికా, విదేశప్రచారములగుర్తి

(అ. ప్రె. స్పెషలుసర్కిసు)

బెల్గాం, డిసెంబరు 22:—అన్ని ప్రాంతములనుండి వచ్చు ప్రతినిధులసంఖ్య అన్నికొలకంటెనే దధికముగా నున్నది. రేపు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ దాసుగార్లు రాకతో కాం గ్రసుపని ప్రారంభమగును.

రేపుదయము కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గము కొలదికా లము సమావేశమగును. ఖిదప అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము సమావేశమై మామూలుపని జరుపుచుండును. పిదప నీ సమావేశ మే విషయనిర్ధారణసభగా మారి కాంగ్రెసులో చర్చింపవల సిన విషయములగుర్తి విచారించును.

బహిష్కరణవాదు లందరు గాంధీగారు స్వరాజ్య పక్షమువారితో గావించిన ఒడంబడికను అంగీకరింతులచే, విషయనిర్ణయసభలో చర్చింపబట్టే వివాదాంశము లుండక నెమ్మదిగ జరుగగలవని తోచెడిని. అట్లని బహిష్కరణవాదు లలో అతివాదులు లేరనిగాని, వా రీయొడంబడికకు, అడ్డుతెప్ప కుండురనిగాని దలంపరాదు. ఆంధ్రదేశమునుండి, మదరాసు నుండి, సంయుక్త బీహారు రాష్ట్రములనుండి నేడుసాయంకా లము వచ్చిన ప్రతినిధులుకొందరు తమ ప్రసంగములయందు గాంధీగారు బహిష్కరణవాదులతో సంప్రదించిన ఫలితము గుర్తి ఆశాభంగ మయినటులు వెల్లబుచ్చిరి. వీరందరు నేడు సాయంకాలముకలసి తాము విషయనిర్ణయసభలో ఒడంబడిక విషయము వట్టునపు డెట్లు ప్రవర్తించవలెనో ఆలోచించుకొనె దరు. “గాంధీగారు స్వరాజ్య పక్షమువారికి చాలవరకు లొంగి పోయెను. వారింతేమి కోరెదమో! వారిఖండిత మతల కీయ నింకను లొంగిపోవునేమో యెవరుచెప్పగలరు,” అని ఆంధ్ర ప్రముఖులలో నొకరనిరి. ఇప్పటికి చేరిన బహిష్కరణపక్ష మువారి అభిప్రాయము లిట్లున్నవి.

ఇతరనాయకులరాక

పంజాబు సింధుప్రతినిధు లింకను ఎక్కువగాకాలేదు. వంగరాష్ట్రమునుండి వచ్చినవారందరు స్వరాజ్యవాదులే. నేడు వచ్చినవారిలో శ్రీయుతకులు వి. కె. పట్నెలు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎస్. సత్యమూర్తి, వి. రామదాసు, డా॥ పట్టాభి సీతారామయ్య, గౌరీశంకర మిత్ర.

చర్చింపనున్న విషయములు

మాలానా వాజుకు మోహనీగారి కాంగ్రెసుక్రీడు మార్చనలెనను తీర్మానముతో బాటు, విదేశములందలి భారతీ యుల ఫిత్నిగుర్తి గూడ తీర్మాన ములు చర్చకు రానున్నవని తెలియుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయు లకు ప్రత్యేకకూటముల నేర్పరచి మునిసిపలు ఎన్నికహక్కును సహితము లేకుండతేయుకాపసము ఆస్వాదయనియు, 1914 వ సం॥ భారతీయులకును దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వములకు జరిగిన ఒడంబడికకు విరుద్ధమనియు తీర్మానము గలదు. ఈజిప్టులో సో తీర్మానగారి హత్యను నిరసించును, దానిపై బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారి చర్య అసామాన్యమైన దారుణప్రతిక్రియయనియు, నేరణ్ణు లను శిక్షించుటకే గాక, ఈజిప్టుదేశీయుల స్వాతంత్ర్యాభిలాషను తొలగించునర్హ నుడైకింపబడినదిగాను గణించు ప్రతిపాదన ప్రతీకెట్టబడును. సత్యమూర్తిగారు, ఇంగ్లాండు అతికికా దేశములలో కాంగ్రెసుప్రచారమునకై ప్రకటనసంఘముల స్థాపిత ప్రతిపాదించెదరు. కాంగ్రెసునిర్వాహమును మార్పుటకు ప్రయత్నములు గలవు.

గాంధీగారి తలంపు

గాంధీగారు కాంగ్రెసుపని సత్వరముగ జరుగుమందు టకు పిల్లసంగుటకై కొన్నిమార్పులు చేసుకున్నారని తెలియు చున్నది. కాని, అంతయు విషయనిర్ణయసభలో లెక్కి ఒడం బడిక, వంగరాష్ట్ర నిర్వంధములగుర్తి జరుగుచర్చ పరిస్థితు లకుబట్టి ఆధారపడియుండును. వీవిషయముగుర్తియు కాం గ్రెసుసభలో విభేదములుండకుండ చేయునన్నారు. ఆ తలంపు తో రేపు స్వరాజ్యపక్షమువారు రాగానే సంప్రదించును. దంకతులనుబట్టికాడ, అన్నిచర్చలు విషయనిర్ణయ సభలోనే పరిష్కరింపబడునట్లును, కాంగ్రెసుమహాసభ రెండుదినములు కన్న యెక్కువకాలము జరుగవట్లును గట్టట్టుచున్నది.

బాబూ రాజేంద్రప్రసాదు గారు

నేను విద్వత్సభ ప్రవర్తన ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి

బెంగాలు కద్దరు ప్రదర్శనము

బాబూ రాజేంద్రప్రసాదుగారి ఉపన్యాసము

(అ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు సర్వీసు)

బెంగాలు, డిశం 28:— బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు బీహారు రాష్ట్ర బహిష్కరణపక్ష నాయకుడు అనేకమంది ప్రేక్షకులు ప్రత్యక్షమయి ఆఖిలభారతస్థిత ప్రదర్శనమును నేడుదహమ బహిష్కరణ మొనర్చిరి. గాంధీ గారు, పల్లభాయిపటేలు, సి. రాజగోపాలాచారి మొదలగు, ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఏ. రంగస్వామయ్య గారు కొండా వెంకటప్పయ్య, ఎస్. సత్యమూర్తి, పురషోత్తమదాసుటాండను, గౌరీ శంకరమిశ్రా, బాబూ శివప్రసాదరత్న, ఎస్. సి. కేల్కారుగారు మున్నగునాయకులందరు విచ్చేసియుండిరి. ఇందొక విశేష మేమున, మువ్వరు అమెరికాదేశీయులు కుటుంబసహితముగా వచ్చి ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవమును దర్శించిరి. ప్రదర్శనమునకు అనేక ప్రాంతములనుండి స్వదేశీ కద్దరు వస్త్రము అనేకరకములు వచ్చియున్నవి. బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు కద్దరు విదేశవస్త్రముల పార దోలి వానిస్థాన మలకరింపవలసిన అవశ్యతనుగూర్చి, దానిని తయారు చేయుటయందలి అర్థశోపయోగమును గూర్చి విపులముగా నొకగంటకాల ముపన్యసించిరి.

రాజేంద్రప్రసాదుగారి ఉపన్యాసము

విదేశవస్త్రముల స్థానే ఖద్దరునెలకొల్పుట

“నూలువడకురాబడి జీవనోపాధికి సరిపోవును”

రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు ఉపన్యాసమునందు, తన్ను ప్రదర్శనమును బహిష్కరణ మొనర్చునట్లు తనబీహారుప్రభుత్వమునకు గౌరవముజూపినట్లుగా భావించితిని చెప్పిరి. ఆరాష్ట్రమునందు ఖద్దరుపని చాలతక్కువగా జరిగినది.

“ప్రతివారును ఖద్దరుపరిశ్రమ విషయమును ప్రాణములముగా గణింపవలెను. శ్రమలకుగానవలసినంత ఖద్దరును తయారుచేయుటకు ఎన్ని మగ్గులు కావలయునోయని, మరాష్ట్రమునుగూర్చి నేను లెక్కలుచేసిజూడగా మనిషికి సాలువకు 18 గజములు బట్టచొప్పున జూచినచో లక్షకుపైగా మగ్గులు కావలెనని తెలిసెను. మగ్గుములపనిగూర్చి మంత్రిగారు పరిశీలనలను విచారించినపుడు బీహారులో 68,000 పైగా మగ్గుములుండినట్లు తెలియవచ్చెను. ఈసంఖ్యను రెట్టింపుచేసినచో విదేశవస్త్రములనే గాక, ఇండియను మిల్లుబట్టల యవసరము గూడ తీరగలిగెదమన్నను. విదేశవస్త్రములను తొలగించుటకు అధికమగ్గుగా కొలదిమగ్గులు నెలకొల్పిన చాలును.

“కాంగ్రెసు సంస్థలకు సంబంధములేక మనదేశమునందు వేలకొలది, రాట్నములు పనిచేయుచున్నవి. వాటిపై తయారయిననూలు మాల్కెటులో అమితముగా చెల్లుబడి యగుచుండు

విదేశవస్త్రములను ఇండియను మిల్లుబట్టలస్థానే పూర్తిగా ఖద్దరు నెలకొల్పుటను గూర్చి అలోచించునపు డీ విషయమును గూడ గుర్తింపవలెను. అందుచేపడకువారిసంఖ్య సరిపోవునా లేదాయని సందేహముండ నవసరములేదు. కాని కేరళాసంకేహముగలదు. గాట్నముపై కాలము వెళ్ల బుచ్చుట పాటకపు జనులకు లాభకరముగనుండునాయని సందేహముండును. ఈమగ్గు పాట్నములో నూలువడకు పోటీజరిగెను. దానికి బీహారురాష్ట్రము అన్ని ప్రాంతములనుండి నూలువడకువారు వచ్చిరి. వారు నెలకు యానూలువడకునృత్తిపైనే 6, 7 రూపాయలు ఆర్జించుకొనచున్నా మని చెప్పిరి. ఇండియలో సగటున ఒకమనిషిరూబడి 2 1/2 రూపాయలుగా నున్నపుడు వీరివద్ద నుండి తక్కువగా నీరదు బీహారులో కేలమిగనూలువడకు నృత్తిపైనే తీరించుకుంటుంటుంటున్నారనియు గలవు. కావున ఖద్దరునూలువడకు కేలము లాభలేనివృత్తిగాదు. కావలసిందేమన, ఖద్దరప్రచారమును బాగుగ పంపాపించుకొనవలెను. ప్రతి అన్ని ప్రాంతములలో పండించుటకు తగినవడకు తేర్చుపవలెను. రాట్నములను అన్నిండ్లలో నెలకొల్పబడునట్లు జూడవలెను. ఇన్నీయుజరిగినచో మాత్రనా భియముగలిగి అనేకరకముల వాంఛించువానికి మనకులకు వచ్చునట్లుగూడ ఖద్దరును ఎక్కువగా తయారుజేయవచ్చును.”

నూలువడకురూపొట్టిపరీక్ష.

రాట్నముండిరమునందు (కాంగ్రెసు పెండాలులో) ఒక గంటవరకు నూలువడకు పోటీజరుగును. అందు శ్రీమంతులవారికి 5 పతకములు బహుమతిగా నొసగబడును.

రేవుల పరిపాలనము

బెంగాలుజాతీయవాణిజ్య సంఘమువారివిజ్ఞప్తి

కలకత్తా, డిశంబరు 22:— రేవుల భావిపరిపాలన విషయమున బెంగాలు జాతీయవాణిజ్య సంఘమువారు నొకవిజ్ఞప్తి స్థానిక ప్రభుత్వమున కంపెరి. అన్ని రేవులను సమానముగ బరిపాలింప జూచుట బాగునడున్నను ఆపద్ధతి రేవుల కెంతమాత్రమును లాభదాయకముగ నుండునది కమిటీవారు తల్ప సాహసించుచున్నారు. స్థానిక ప్రభుత్వములు, వాణిజ్యపు వ్యాపారములను బాగుగ నెరిగిన వంగరాష్ట్రపు ప్రభుత్వము కలకత్తా రేవును బరిపాలించుటకు తగిలుచున్నది.

వాణిజ్యసంఘమువారి అందుబాటులో రేవులభిరారు యుండవలయును. రేవుల పరిపాలనము మారకుండున్న ఛీఫ్, సిద్ధులకు మార్గనయ్యెడి యిదిసాధ్యముగాదు. పోర్టుట్రస్టునిర్మింపబడినప్పటినుండియు స్థానిక ప్రభుత్వములు వానిపై ఆధిపత్యము చేలాంబుచున్నవి. ఈఆధికారమును రద్దుచేయుటకు సరియగు కారణము దెల్పుబడుటలేదు. నానాభాగములందు గల రేవులస్థితిగతులు చేరువరుగానయిన, రేవుల పరిపాలనము కేంద్ర ప్రభుత్వపు యాజమాన్యమునందుండు చలవినచో రేవుల ప్రేమమునకు సమ్మతమయిన యీసంఘమువారు తల్పమున్నారు. పోర్టుట్రస్టులు సల్ప నానావిధమైన బహుళ కేంద్ర ప్రభుత్వముయొక్క వేరుజేరుకావుల యాజమాన్యమునందుంచుబడినచో చిక్కులు ప్రాప్తించును. ఈచిక్కులనులన వర్తక సంఘమునకును ప్రజలకును నష్టము వాటిల్లును. (అ. ప్రె.)

తృతీయ ఆఖిలభారత ప్రాచ్య విద్యన్వహాసభ

మైలాపూరు సంస్కృత కళాశాల

సభ్యుల యాహ్వానము

నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము గం 2.30 లకు మైలాపూరు సంస్కృతకళాశాల విద్యన్వహాసభ సభ్యులు విద్యన్వహాసభాసభ్యుల నాహ్వానించిరి. సభాధిపతన మతిరవణీయుముగ నలకరింపబడిన. పలువురు సంస్కృతాంగ విద్వాంసులు సభ సలకరించిరి. కొచ్చి మహారాజాగారిరాక సభ్యుల కత్యంతాహ్లాదమును కలిగించెను. సభికులందు ఆంగ్ల లత్యల్పసంఖ్యాకులై యుండిరి.

ప్రభుమమున సంస్కృతముందుప్రార్థనలోకములు పరిపఱచిన పిదప తృతీయ ఆఖిలభారత విద్యన్వహాసభాసభ్యులు సభ్యులకు మైలాపూరు సంస్కృతకళాశాలాధ్యాపకులు తమ కళాశాలవారి తరపున ఆహ్వానపత్రము సమర్పించిరి. పిమ్మట కొందరు వేదాధ్యయనపథులు రుక్మేంద్రము యజుర్వేదమునందును సంచిత, ఘన, నర్మకములును, సామవేదమునందలి భాగములను వర్ణించిరి.

వ్యాయ, వ్యాకరణ, మిమాంస, వేదాంత (అద్వైతము) వేదాంత (విశిష్టాద్వైత) విషయములపై పూర్వవక్షు సిద్ధాంతరూపములతో చెర్చులు జరిగెను పిమ్మట వేదముల ఆపాదుషేయత్యము వేదాంత విషయములో కాలిదాసుని వయస్సు అవలెండు పాంశములపై ఉపన్యాసములు గావించబడిన పిదప ఆధ్యక్షులకు సభాసదులకు వందనములతో సభముగిసెను. తదనంతర మాస్థలమునందే అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు సభ్యులెల్లరిక ఆతిథ్యముల నొసంగిరి. రాత్రి దావరు కె. యస్. సీతారామన్ గారు భారతీయ శిల్పనైపుణ్యమును గురించి లాందరిసహాయముతో ఉపన్యాసమును సర్పిరి.

రెండవదినము సమావేశము

వ్యాసవరసము

నేటిదినము నెలబెట్టినయందు ఆఖిలభారత ప్రాచ్య విద్యన్వహాసభాసభ్యులు శ్రీ గంగానాథ జాగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. సభ్యులలోడను ప్రేక్షకులతోడను సభాధిపతన క్రింగిరిసియుండెను.

సంస్కృతభాషా సారస్వతములు

క్రింద నుడవారించిన వ్యాసములు చదువుటతో సభాకార్యక్రమ మారంభింపబడినది.

“ఉపనిషదులబోధము” ఉ మేకచంద్ర భట్టరాచార్య వేదాంతోపన్యాసములు డక్టర్ విశ్వవిద్యాలయము.

“రాజకీయ శాస్త్రమునందు కాలిదాసునిపరిశ్రమ” కె. బాలసుబ్రహ్మ్యం బి. ఏ. బి. యల్. మద్రాసు.

“సనాతన భారతీయస్రాత్రవాజ్ఞయము—శ్రీ శివప్రసాద భట్టరాచార్య, రాజాసి.

“వ్రాత్యులు”— ప్ర. ఏ. చక్రవర్తి, మద్రాసు.

“రాజద్రోహములనుగురించిన హిందూన్యాయశాస్త్రము” దా|| ఉపేంద్రనాథ ఘోషల్, కలకత్తా. “నామనర్థభాణ, పార్వతీపరిణయములు” ఆర్. వి. కృష్ణమాచార్యకుంభకోణం, సంస్కృతభాష:— కె. కృష్ణశాస్త్రి, కొచ్చి; “ఆపూర్వచండి - విమర్శకుడు:— యస్. పట్టాభిరామన్, మద్రాసు. “భవభూతి—మిమాంస:— ఎస్. కె. రామనాథ శాస్త్రి, కొచ్చి; “బొంబాయి రాజభానియందలి స్థానికశిలలు”— జి. వి. ఆచార్య, బొంబాయి. “శ్రీహరరాజ, వ్యాసరాజులు:— సి. కె. రావు, బెంగళూరు. “మోగాభ్యాసము”— ఎస్. ఎన్. దాసురత్న, కలకత్తా. మరికొన్ని వ్యాసములుదమంబడెను. అంతటితో సభ్యులందు భుజాములై లేచిరి. తిరిగి మధ్యాహ్నము 2.30 గంటలకు సమావేశమగుదురు.

నైజాముగారి జరిడా

సికింద్రబాదు, డిశంబరు 28:— ఘనతపహించిన నైజాముగారు పృథులున్ను దగ్గించుట కేదినరకు ప్రకటించిన జరిడా ప్రకారముగా గెడెటెడ్డు ఉద్యోగులపై సుంకము తీసికొనకుండుట రద్దుచేయబడిన. పాకాలము, కొద్దుజను వేసవికాలపు నెలవులు తగ్గింపబడెను. ఆధికారుల ప్రయాణపుఖర్చులక్రింద నీయుసామ్యుయ్యకమీదనుండి తగ్గింపబడును. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం॥ 23-వ తేది

మంగళవారము

ప్రాచ్య విద్వత్ సహసభ

భారతదేశ పురాతనములలో శత్రువులును, పండితులును, మార్తీలును, శాస్త్రకారులును మహావహు లనెడులు నిన్నుజరిగిన ప్రాచ్యవిద్వత్ సహసభకు విచ్చేరి. ఇయ్యది మూడవసభ. ఇట్టి మహాసభ నొకదానిజరిపి విద్వత్సమితులై రెప్పరిచి పరిశోధనలకు అవకాశము గల్పించిన సరి అశు తోష ముఖ్యంగాయి మన్యులగున్నారు. ఈ యద్వైతములైన పండితులందులయు అధునిక పరిశోధకులును సమావేశమై చర్చలుజరిపి, పుర్వ పక్ష సిద్ధాంతములుజేసి, సత్యమును గొనుగొనుటకు వీలెర్పడును. ఇచట సభ్యులకు అవ్వనగు ఘముగ నెర్పడినవారు ఆంధ్రపండిత పండితా ముఖ్యులగు వారి కే ఆహ్వాన పత్రముల బంపలే దని తెలుసుకొనుటకు విచారిమగుచున్నది. ప్రత్యేకము పంపకున్నను ప్రతీకలద్వారా యెను బరి ఆహ్వానమును అందరి కును సమన్ముఖపుర్వకముగ జేయజేసినయెడల యింకను యెందరో పండితులు వచ్చియుండవారు.

ఈసభ కధ్యక్షులగు మహావహాపాధ్యాయ గంగానాథ ఖూగారు చెప్పినట్లుల యిప్పుడున్న పూర్వకాలపు పండితులు మార్తీలును త్రాసెయి జనదు. వారికి అధునిక విమర్శక పరిశ్రమ జరియక పోయినను వారలకున్న జ్ఞానపూర్ణము విద్వత్సమి పత్ర ఆధునిక కేవల విమర్శకుల కుండజాలదు. మన దేశమునకు గౌరవము యీ శాస్త్రీలు మార్తీల వలననే గల్గినది. పండితులకును మార్తీలకును విశ్వ విద్యాలయము వారు ప్రాచ్య పురుషముల నిచ్చు పరీక్షల జెట్టులతో పాండిత్యప్రకర్షకు భంగము గలుచున్నదని మహా మహాపాధ్యాయులవారితో మే మేకీభవించెదము. పరీక్షలు పూర్తియేవిద్వానో శిరోమణియో సంపాదించుట సులభముగనే యందును గాని, విదవ యెక్కుడు పరిశ్రమచేసినగాని లోతైన జ్ఞానము గలుగనేరదు.

ఇట్టి పరిషత్సహసభలు యే రెండుమూడు రోజులలో సమావేశమైచేయుచు యెక్కువయుండ జాలదు. వ్యాసముల జదువుటయేగాక వానిపై చర్చలుజరుగుట కవకాశముండవలయును. ఒకరు జేసిన సిద్ధాంతమును మరియొక రంగీకరింపక తగిన నిదర్శనముల జూపి నిరూపించుట కవసరముండ వచ్చును. ఇందులకు యిట్టి పండిత సభ ఒకమానమైన జరిగినగాని కొంతవరకైనను కొన్నివిషయములు తేలజాలవు. నల్గురుజేరి సిద్ధాంతరాద్ధాంతములు చేసిన పుడే సత్యము చేలును. మహామహాపాధ్యాయులవారు చెప్పి

నటుల పరిశోధనకు ధనవ్యయవెక్కువ యక్కర లేదు. ముఖ్యముగ కావలసినది 'విజ్ఞానము' యని జేసికొనుటకు శాంతి ప్రదేశము, దగ్గరలో వ్రాత ప్రతులు దొరికుట, యని చెప్పియున్నారు. ఇం దెంతయు సత్యముగలదు. వ్రాతప్రతులను భద్రము జేయవలసినది యీ సభవారిజైగలదు. వానిని శిథిలము గాకుండ భద్రముజేయవలయును. ఎప్పటి కప్పుడు వరల వరల వ్రాయించవలయును. లేదా అచ్చుకేయించవలయును. ఈ విషయమై అధ్యక్షుడు గావించిన సూచనలెంతయు ఆమోదికరము లుగ నున్నవి.

పరిశోధనమున కేమియు నంతము లేదు. ఎన్నెన్నియో స్థానములు శోధించివిగలవు. జ్యోతిష శాస్త్రము, వైద్యశాస్త్రము, రసాయన శాస్త్రము, నాటకకళ పీఠ్యునిటయందను పరిశోధన మింకను యెంతయో జరగవలసియున్నది. న్యాయ శాస్త్రమునుగూర్చి యేమియు యెక్కువజరగ లేదనియే అధ్యక్షులు జెప్పచున్నారు. వేదాంతము నం దెక్కువ పరిశోధనలు జరిగినను యింకను యెన్నెయోసహస్యలు పరిష్కారము గావసినవి గలవు. ఇందులకు ఆధునిక విద్యార్థులందు శాస్త్ర పరిశోధనాభిలాష గలుగవలయును. వ్యక్తులకు యే కొద్దిపాటికో స్వయముగ నట్టి యభిలాషగల్గి పని జేయచున్నవారు గలరు. కాని అట్లుగాక యీ విశ్వవిద్యాలయములు ప్రత్యేకముగ నిందులకై కొంతసామ్యము వినియోగపరచి పరిశోధనాలయ మను స్థాపించవలయును. అట్టిపని చేసినపురివిశ్వ విద్యాలయము చేసినయెడల దక్షిణదేశమున ద్రావిడభాషలయందు యెంతయో పరిశోధన పరిశ్రమలు జేయట కవకాశము గలుగగలదు. పాణిని సూత్రములకు భాష్యము వ్రాసిన పతంజలివంటి మహావిమర్శకు లుద్భవించి, విమర్శకవాఙ్మయముగ ఉపనిషత్తులంద మనదేశమునం దిదివరకు విమర్శనాజ్ఞానము లేదని యెవ్వరు ననజాలరు. కావున మన విశ్వవిద్యాలయములను, పరిశోధనాలయము లును, ప్రాచ్యపరిశోధనలు జేయుటకు తలపెట్టు నెడల తగినప్రోత్సాహము నొసంగునెడల యెం దరో విద్యార్థులు తమ జీవితమునంతను యిందులకే అర్పణజేయగలరు. భారతదేశ నాగరకము క్రీస్తుకు పూర్వము మూడువేలయేండ్ల నాటిది గూడ యిప్పుడప్పుడు బైటబడుచున్నది. పురాతన చారిత్రక పరిశోధనలగుర్చియు, ప్రాచ్యదేశమున కును పచ్చి మదేశము నకు గల సంబంధమును గూర్చియు గవర్నరుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు విపులముగ జెల్పిరి.

ముఖ్యమైన విషయ మింకొకటి గలదు. భారతదేశములో నిప్పటి దేశభాషలు కడు దీన స్థితిలోనున్నవి. వీని నుద్ధరించుట యీ మహాసభ యొక్క ధర్మమైయున్నది. ఆయా భాషలయం దెంతయో పరిశోధన జేయవలసిన యవసరము గలదు. ఆ సారస్వతములవలన చరిత్ర కెంతయో విషయము జేకూరును. డాక్టరు తర్పొరెవాలాగారు కలకత్తాసభలో జెప్పినట్లు భారతదేశము భాషా ప్రయుక్తముగ విభక్తమై రాష్ట్రము లేర్పడినగాని ఆయాభాషలకు ప్రాముఖ్యమును విమర్శక పరిశోధనలును గలుగజాలవు. దేశభాషలలో పరిశో

ధనవ్యయ నుద్దేశ్యముతో, బట్టా శెవగిరిరావు గారు స్థాపించిన ఆంధ్ర దినపత్రిక విశ్వవిద్యాలయము యీ విషయమున తోడ్పడుగలదు. ఇట్లే అన్ని భాషలకునుగూడ ప్రత్యేకసంఘము లేర్పడినయెడల దేశభాషల నుద్ధరించుటకును పరిశోధనలు జరపుట కును అవకాశ మేర్పడుగలదు.

ఈ సంవత్సర మింకను పండిత వ్యాసములు పరిశోధక విజ్ఞానమును బయల్పరచుచున్నవి. కాని వైసెజ్జెనట్లుల యందుజేసిన సిద్ధాంతములన్నో చర్చించుట కీసభయం దవకాశము లేకపోయినది. కావున వివాదాంశము లున్నయెడల ప్రతీకలం దీ వ్యాసములపై విమర్శలను విషయప్రాముఖ్యమునే దీసికొని వ్యక్తిప్రసక్తి లేకుండ సాగించినయెడల సత్యము బయల్పడి సిద్ధాంతమును నిర్ధరించుటకు వీలెర్పడును. ఆంధ్రులపంపిన వ్యాసములందు పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు బంపిన 'నీతి మతిము' అనునదియు, విద్యాగిరిపెళ్ల సోమన్న గారు తెలుగుపద సంధానములగుర్చిన వ్యాసము ను, కొరాడ రామకృష్ణయ్యగారు ద్రవిడభాషా క్రియాంతములగుర్చి పంపిన వ్యాసమును, మాన పల్లి రామకృష్ణకవిగారు భాసనాటకములు మరి రెంటినిగూర్చి వ్రాసినదయు యింకను కొన్ని గలవు. చారిత్రమునందును, వేదాంతమునందును, పురాతన వస్తు పరిశోధనమునందును, సారస్వత విశేషములందును ఆంధ్రులు వ్యాసములబడిరి. నిన్నను న్యాయ వ్యాకరణ మీమాంస వేదాంతము (అద్వైత, విశిష్టాద్వైతములు)లందు పూర్వ పక్ష సిద్ధాంతములు సంస్కృతమునందే జరిగెను. ఇందు పాల్గొనిన వారిలో మన ఆంధ్రులు బ్రహ్మశ్రీ నోరి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారును, గంటి సూర్య నారాయణశాస్త్రిగారును గలరు. ఇట్టి మహాసభలు ప్రతియేటను జరుగుచు విద్వత్సమితుల నొకచో శేర్చి శాస్త్రపరిశోధన విమర్శనలకు అవకాశమిచ్చు నుద్వైతము జయప్రదముగ జరుగుచుండుగాక యని కోరెదము.

రాటము: స్వరాజ్యము

గాంధీమహాత్ముడు ఛార్వర్ణపత్రిక కాంగ్రెసు సంచికకు సందేశము సంపుచు నూలువడుకనిదే స్వరాజ్యములేని దెల్పెను. ఈ మాటనే బహిష్కారకక్ష సభయందు బెల్గాములోగూడ జెప్పెను. ఇంకను యీ విషయమున సంశయాత్ములుగలరు. లజప్రతాయిగారి కీ విషయమున నింకను నమ్మకము చిక్కలేదు. వారికి నూలు చందా సభ్యత్వము రుచింపలేదు. అందుగల సంయోగసూత్ర మింకను మనస్సునకు నాటలేదు. ఐనను మహాత్మునకుమాత్రము వివిధపక్ష సమ్మేళనము నకును ఐకమత్యము నకును రాటమే సంధానకర్తగ దోచుచున్నది. రాటముతో స్వరాజ్యము వచ్చునాయని యనుకొనుట పొరబాటు. కేవల మనుభవము మీదగాని యింతలి సత్యము గోచరింపదు. ప్రతిదినమును ఒక అరగంట యెనను ఆ రాటము ముందు గూర్చిని శ్రావ్య నాదము నానందించుచు, తీయు దారమున్నూచి సంతోషించుచు మనస్సును తడక లగ్నము జేసి

యన్నపుడు గలుగు శాంతి, ఆధ్యాత్మికభావములు అనుభవము మీద దేలునుకొనవలసినవే యగును. ఇది సాంఘికముగను, ఆర్థికముగను, రాజకీయముగ గూడ పరమనాథ సమన్వయమును, చక్కని నీతి ధర్మ మలవదును. దేశదాక్షిణ్యము పోవును. అప్పుడు దానంతట నదియే స్వరాజ్యము వచ్చితిరును. ఒకరినొకరు నక్కరిలేదు. ఎవరింటలో వారు గూర్చిని రాటముద్రపైన జాలును. స్వరాజ్యము తప్పక వచ్చును. ఇం దంతయోగిగాని దంభముగాని యేమియులేదు. మహాత్ముడు జెప్పినట్లుగాక యెవరికి వారికి అనుభవముమీద పోలియగలదు. అందరను ఒక్కసారి రాటమును కేట్టి, గ్రామములను పునరుద్ధరణ కార్యములొ దీని ప్రధానముగజేసి, దేశీయ మహాసభయందు సభ్యత్వమునకు దీనిని ముఖ్యముగ మేతుగజేసి దేశము స్వరాజ్యమును బొందినటుల జేయదరు గాక!

సహకారోద్యమము

మొన్న ఆదివారమునాడు జరిగిన రాష్ట్రీయ సహకార మహాసభయందు సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు వేదాచలయ్యగారును అధ్యక్షులగు సర్ కే. వి. రెడ్డి నాయుడు గారును తమయవన్యాసములందు సహకారోద్యమమును ప్రభుత్వసంబంధము లేకుండు జేయుటనుగూర్చియు గ్రామములందు సహకారోద్యమ వ్యాప్తిని గూర్చియు చాలవరకు జెప్పిరి. ఈ ఉద్యమమువలన స్వయంసహాయమును ఆర్జించుకొని త్యాగభావములు గలుగును గాని ఆన్యోన్య విశ్వాసముండి వలయును. ఒకరికొకరు సహాయముజేసకొను పద్ధతివలన ప్రభుత్వభావ మేర్పడగలదు. ఇట్టి యుద్యమము ప్రజలె తమంతట దాము ప్రభుత్వ సహాయములేకుండు యభివృద్ధిగావలయును. ఆనంది అససెంటురీజస్త్రాగలను నియమించుట యీ ఉద్యమమును అధికారతరంగము జయింతుకు మెట్టెయని అధ్యక్షులు చెప్పచున్నారు. అధ్యక్షులు చాలవరకు ద్వంద్వవిధానము వలన సహకారోద్యమమునకు గల ఆటంకములను చెప్పిరి. మంత్రు లెన్నెన్నయీ ప్రజాపాలకార్యముల యందులపెట్టినను కోశాధికారియు ప్రభుత్వములలో ఒకవిప్రులవలన నెవని యును చెబుగొనుండు పోవుచున్నదని అదవరకు మంత్రులుగ నుండునవారిదును జవ్వచునే యు న్నారు. ఈ సహకారోద్యమమునకుగూడ, వ్యవసాయదారులకు ఋణములేచ్చుచెట్టమును, భూమ్యభివృద్ధిచెట్టమును ప్రభుత్వశాఖయందుండుటచేతి వ్యవసాయదారులకు ఋణములేమియు నిప్పించుటను విలుగాలేదని సర్ రెడ్డిగారు జెప్పచున్నారు. ప్రతి గ్రామమునందును సహకార సంఘములు ప్రజలె తమంతట తా మెర్పించుకొని ఆన్యోన్యవిశ్వాసము గలిగి, సహాయము జనకొనుచు పరాధినుముగ లేకుండు సాంఘికజలము గల్గియుండవచ్చును.

కోహటు పరిశీతులు

కోహటులో హిందూమహమ్మదీయుల కింక ను సంధిగుదురుకుండుట ఏచారకరము. మహమ్మదీయు లధికసంఖ్యాకము, నున్నంత మూలమున స్వల్పసంఖ్యాకు లగు హిందువులను వెరుజయరా

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

23.12.21

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

చందాలు	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావలంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు	కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను వసూలుమొత్తము
ఇదివరకు 50698-6-8	ఇదివరకు 24653-9-8	ఇదివరకు 24878-9-8
గాంధీ దాను, కాశీకూరు కృష్ణమూర్తి లంతులు గారు, తాలూకాదారు, 'స్వరాజ్యభావన' పాల కొండపోస్తూ, విశాఖ పట్టణంజల్లానుంచి నేడు కేరళా ప్రచురించిన లీప్టుపత్రం 195-7-11		
50693 14 7		

పూజానిధికి సమర్పించుట కిరన మా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, రెండుకెట్టిగి, మద్రాసు.

దు. ఉభయమును మైత్రీతో నుండవలయును. పె మావరలో ప్రభుత్వమండరమున హిందూమహమ్మదీయ సిక్కురాయభావములు 15 వ తేదీ నుండి యు ఐదరోజులు జరిగి యెందుకుగాకుండు నిష్పల మైపోయెనని నేటవార్తలు దెల్పుచున్నవి. మహమ్మదీయులు సమరస సహసభావమును జూపి హిందువులను మరల దేశములోనికి దీసికొని రావలసిన భారముగలదు. ఇందు ఆధికారుల కెట్టియవకాశమునుగలుగ నీయనక్కరలేదు. తమలోదా మి విషయమును పరిష్కరించుకొనవచ్చును. పరస్పరవిద్వేషములణగి పోయినయెడల మైత్రీ సుహృద్భావముల కెట్టి యాటంకమునుండదు. మహాత్ముడిందులకే యిరువదియొక్కరోజు ఉపవాసవ్రతము జేసెను. రాటము తరువాత అంతముఖ్యమైన స్వరాజ్యసాధనముహిందూమహమ్మదీయమైత్రీయై యున్నది. అందులకు హిందువులును మహమ్మదీయులును పరస్పరముపని జేయవలయును. మహమ్మదీయు లధికసంఖ్యాకులుగ నున్నపుడు స్వల్పసంఖ్యాకు లగు హిందువులను రక్షించవలసిన భారము వారిపై నుండును. హిందువులకుగూడ తామధికసంఖ్యాకులుగ నున్నపుడట్టిభారమే యుండును. కావున ఉభయమును ఆన్యోన్య భావముతో మెలంగి సహకారముతో నుండునెడల మూడవవారెవరును తీర్పు దీక్షనవసరము లేకుండును. హిందువులను సుహృద్భావముతో కోహటులోనికి దీసికొనిరావలసినధర్మము మహమ్మదీయులపై గలదు.

రమ్యాపరిశీతులు

1920 నాటికన్న రుష్యాపరిశీతులు సోవియటు ప్రభుత్వముక్రింద ఆత్మంతాభివృద్ధి గాంచినటుల యీమధ్య చెన్నపురికివచ్చి ప్రొఫెసరు వార్డుగారు జెప్పినసంగతులనే శ్రేణుయూనియను కాంగ్రెసు రాయభారులుగూడ తమయనుభవములందు దెల్పుచున్నారు. నైతిక ఆర్థిక, మతజీవితములందు రమ్యా యొక్క ఉభివృద్ధిగాంచినది. పరిశ్రమ లభివృద్ధిజెందెను. ఆర్థిక సుస్థిరత్వ మేర్పడెను. ఈసంగతులు

ఇంగ్లాండులో కొందరికు ఆశ్చర్యజనకముగ నుండెను. కార్మిక పక్షమువారికిమూలము సోవియటు ప్రభుత్వముక్రింద రమ్యా యభివృద్ధిగాంచి మరల యూరోపు నందలి దేశములతో సమానముగ హోదాను సంపాదించగలదను నమ్మకముగలదు. పరిశీతులుగూడ అందుల కనుకూలముగ నేయున్నవి. ప్రొఫెసరు వార్డుజెప్పినటుల రుష్యాలో నన్నిశాఖలయందును గల శిక్షణమే యందుకు తోడ్పడెను.

కన్నాటుదంపతులు

కలకత్తాకు వెనలిరి

బొంబాయి, డిశంబరు 22—ప్రత్యేకపురైలుబండిలో ప్రయాణమై కలకత్తానగరమునకు వెనుకటకు ఘనవిహారం చిన రీడింగ్ దంపతులు కలకత్తాలో టెర్మినసు రైలుస్టేషనుమండి బయలుదేరినది. గవర్నరుగారు భార్యయొక్క కన్నాటుదంపతులను పిట్టలపైపుటకు స్టేషనునకువచ్చిరి. కొల్హాపుర, మహారాజాగారును స్టేషనునందు పాల్గొని కన్నాటుదంపతులను పుష్పమాలాలంకృతులను గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను కిష్కింగుపాతశాల విద్యార్థుల సమ్మేళనము

ప్రెసిడెంటుగారిని సందర్శించుట

రంగూను, డిశంబరు 22:—రంగూను కిష్కింగు పాతశాలవిద్యార్థుల సమ్మేళనము విషయమున ఆఫీసయేటెడ్డు ప్రెసిడెంటు ప్రెసిడెంటు హిందూమహాగారిని సందర్శించగా పాతశాల విడిచిపెట్టిన 70 విద్యార్థులలో 11 విద్యార్థులు వారి తరగతులలో తిరిగిజేరిన దెల్పిరి. ప్రస్తుతము క్రిష్టియన్లవలన పాతశాల మాయజడుమచే మిగిలినవారి వైఖరి వియమై దెల్పసాధ్యముగాదు. విద్యుత్తులకిని పరిశీతులు విశేష కీర్తిముగ లేవు. (ఆ. ప్రె.)

బర్డివానుమహారాజుగారు విందుచేయుట

కలకత్తా, డిశంబరు 22:—బర్డివాను మహారాజు గారు నేడు విందుచేసిన కిట్టనుపంపతులు, రీడింగ్ దంపతులు మొలగు సుప్రసిద్ధులు నగరమునందు ప్రయత్నమును విందున ఆహ్వానింపబడిరి. మహారాజు గారి ఆలిపురముతోల దేదీప్యముగా విద్యుచ్ఛక్తి దీపములతో వెలుగుచుండెను. బాణసంకల్పబడెను. మనోహరముగ గారడీపనులు అమావాస్యంబుండెను. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

ఇటలీ ఎన్నిక సంస్కరణము

ఆంగ్లేయ విధానము నవలంబించుట

ఇటలీలో అందరకును పిఠాగుబడినటులుండుట

రోము, డిశంబరు 20:—ఇటలీ పార్లమెంటులో నీటిరు మసాఫీనీగాను క్రొత్త ఎన్నిక చట్టమును ప్రకటించిరి. ఇది మసాఫీనీగారికి గత అంశరకును పిడుగుబడ్డలున్నది. ఆంగ్లేయ పార్లమెంటు ఎన్నిక విధానము ననుసరించిరి. భార్య ముగత ఏప్రిలులో పార్టీటికటు పద్ధతి ప్రకారము ఎన్ని కులు జరిగినవి. ప్యాసిస్టులు 49 ఖ సంఖ్యాకులు వచ్చిరి.

ఈ క్రొత్త విధానమును మసాఫీనీగారి మిత్రులును కత్తు వులును అనేకవిధములుగ ఆర్థము జేయుచున్నారు. క్రొత్త ఎన్నికలు మార్చిలో జరుగును.

వెంట్రి ప్రదర్శనము

వచ్చే సంవత్సరము నియమించబడునంపుము

లండన్, డిశంబరు 20:—1925 లో జరుగు వెంట్రి ప్రదర్శనమునకు యార్క్ ప్రభువు అధ్యక్షత వహించును. పార్లమెంటు పేర్కొన్న యువరాజు పోషకులుగ నుండురు. ప్రదర్శన సంఘమునకు స్టీవన్స్ ప్రభువు అధ్యక్షుడు డేవెల్ మైరు ప్రభువు, థామస్, సర్ హెన్రీ మెల్ మోహాన్, సర్ జేమ్స్ ఆకెన్ సర్ చార్లస్ మర్మోరు మున్నగువారు సభ్యు లుగ నుండురు. సర్ జేమ్స్ కూపరు గారు ఆర్థిక పరిశీలనాధి కారి. సర్ బ్రావన్న క్లాక్ గారు ముఖ్య పాలకుడు.

క్రొత్త మార్పులు

ప్రదర్శనము ఆర్జేయముగ నుండుటకు ప్రయత్న ములు జరుగుచున్నవి. తోటలు బాగా నృద్ధి గాంచును. కొన్ని చోట్ల ప్రదేశమును క్రొత్త అలంకరించెదరు. దీపముల ఏర్పా టులు పూర్తిగ మార్పుజేయబడుచున్నవి. ప్రదర్శనములను గావించిన మంటపములు మార్పుజేయవలె. కాని ఇంతకంటె మంచి ప్రయత్నములు ప్రదర్శించుటకు ప్రయత్నములు జరుగును. దొంగిలించు ప్రభుత్వమువారును, క్రవుక్ కాలనీవారును సం రక్షక దేశములను కుదుపులను ప్రదర్శనమునకు బంపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అప్పుడే నిరుడుకంటె ఈ సంవత్సరము ప్రదర్శనము ఎక్కువ ఆకర్షణీయముగను మరింత పూర్తిగను ఉండునని అధ్యక్షులు ఊహించుచున్నారు.

అంతర్జాతీయ విధానము

దొంగిలించునలతో ఆలోచించుట

లీడ్స్, డిశంబరు 20:—విదేశాంగవిధానము, సాధా రణసామ్రాజ్య ఆశయములనుగూర్చి స్వపరిపాలన ప్రభుత్వము వారితోడను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారితోడను ఉభయులకు జరి గిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లోనియు కామన్వెల్థలో గురువార మువాడు సభ్యులకు అందజేయబడెను.

జనీవా ఒడంబడికనుగూర్చి దొంగిలించునలతో ఆలో చించబోవు దేశములను సంబంధించినది. ఈ ఉత్తరప్రత్యు త్తరము లన్నియు త్వరలో ప్రకటింపబడును.

సామ్రాజ్యాభివృద్ధి

దొంగిలించునలకు బ్రిటిషువారి సహాయము

దొంగిలించునలకు ప్రభావిత దీపమునకు ముఖ్య యగు కార్యములకు తలదెట్టిన కొంతవరకు ధనసహాయము చేసె నుని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసెరి.

ఇంగ్లండు మంత్రుల నెలవులు

ఇంగ్లండులో మంత్రులందరూ క్రీస్టును నెలవులను ఆసం బించుచున్నారు. నెలవు లనంతరము తిరిగివచ్చెదరు. బార్నిస్ గారు వచ్చెనుమైలో వసించెదరు.

రషియాపరిస్థితులు

క్రేడు యూనియన్ స్టల యభిప్రాయములు

పోలియటుపాలనమును మెచ్చుకొనుట

లండన్, డిశంబరు 20:—రషియాను బోయ్ ఆర్థిక, పారిశ్రామిక, సాంఘికపరిస్థితులను పరిశీలించి వచ్చిన క్రేడ్ యూనియనుసభ్యులు రషియానుగూర్చి తమ యభిప్రాయము ఇట్లు ప్రకటించిరి.

1920 నుండి రషియాపరిస్థితులు అపారముగ అభివృద్ధి గాంచినవి. ఆర్థికపరిస్థితులు చాల నిలకడగ యేర్పడినవి. పారి శ్రామికపనులు పెంపొందినవి. గృహసంస్కరణబడెను. విద్యా భివృద్ధి గాంచెను.

పోలియటు పరిపాలకశాఖలు

మంచీకట్టుబిట్టములతో పనిజేయుచున్నది.

మతసంస్థలందు స్వాతంత్ర్యముగలదు. రషియాలో నైతిక

జీవనము త్వరితగతి యభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

క్రేడ్ యూనియను ప్రతినిధులు ప్రకటించునట్లు నివేదిక మన రషియా సోవియటుపాలనమున యూరపియను జాతులలో స్థానము నాక్రమించుటకు అర్హతగలిగియున్న దని తెలియ జేయుచును.

లండన్ రహదారి సదుపాయములు

సమరములేకుండ జేయు

ప్రత్నములు

లీడ్స్, డిశంబరు 20:—లండన్లో రహదారి సమర్థ వ్యయ లేకుండ ఏర్పాటుజేయుటకు ఆలోచించుచున్నారు. దీనికి 6,500,000 పౌనులు ఖర్చుఅగును. ఈస్టు ఎండులో విక్టో రియా డాక్యుమెంట్సు 3500000 పౌనులతో యభివృద్ధిజేసెదరు. థేమ్స్ నదికింద 2½ మైళ్ళు పొడుగుగల భూమిలోపల దారిని ఏర్పాటుజేసెదరు. దీనినిమిత్రము 3000000 పౌనులు ఖర్చు గును. కొన్ని మార్గములందు బండ్లు విస్తారముగ బోవండకే సె దరు. నెమ్మదిగ పోవునటులను ఇంకొకదారి వెంటబోవునటు లను ఏర్పాటుజేసెదరు.

వ్యాంకరుగారి పయనము

బగ్దాదు ప్రవేశము

బగ్దాదు, డిశంబరు 21:—శనివారము వ్యాంకరుగారు బగ్దాదుజేరిరి. తురుష్కులు గౌరవముగ ఇతనిని ఆదరించిరి. దారిలో పెద్దవర్షము కురిసెను. బగ్దాదునుండి మాదుకూజ లలో ఆహవాదకు బోవును.

ఇరాకునుండా జేయబోవు నైమానికమార్గమునుగూర్చి వ్యాంకరుగారు ప్రభాభిప్రాయమును కనుగొనుచున్నారు. కల కత్రాకు బోయినపిదప లండన్కు తిరిగిబోయెదరట.

సింగపూరు నౌకాశయము

జపాను ప్రధానామాత్యుని యభిప్రాయము

టోక్యో, డిశంబరు 20:—సింగపూరు నౌకాశయమును 20 సంవత్సరములనుండి తలదెట్టిరి. అత్యుద్ధి వాషింగ్టన్ ఒడం బడిలో జేరెదు. అందుచే అత్యుద్ధి తప్పక నెలకొల్పబడునని జపాను ప్రధానామాత్యుడు తెలియజేసెను.

సార్వభౌమ దంపతులు

లీడ్స్, డిశంబరు 20:—సార్వభౌమ దంపతులు బార్ని రాజామహనీతో లండన్ నుండి యార్క్కుకు బయలుదేరి ఆచట క్రీస్టును నెలవులను గడపెదరు.

బ్రిటిషు నౌకాదళము

మధ్యధరాసముద్ర నౌకాదళాధికారిగ సర్ రోజరు కీసుగారును ఆయనసోనే సర్ ప్రెడెంట్ పీల్సుగారును నియ మింపబడిరి.

ఫస్ట్ సీబార్డు బియజేగారిస్థానే ఉన్నందు జేబోవకు బ్రాకుగారు నియమింపబడిరి.

సామ్రాజ్యప్రగతినిధులు

అధినివేశ పయనము

లీడ్స్, డిశంబరు 20:—సామ్రాజ్యపార్లమెంటు సంఘ మునకు జేరిన ప్రతినిధులు కొందరు యునైటెడ్ కింగ్డంనుండి పార్లమెంటు నెలవుకోజులలో జమియికాకేగెదరు.

పార్లమెంటు మరల సమావేశము అగుటకుముందే తిరిగి వచ్చుటకు వ్యవస్థి లేనందున చాలవరకు వీరిపయనము తగ్గించుడి నది. ఆ ను కొన్నింత దూర మేగరు. ఒక్క జమియికాకే వెళ్లెదరు. వచ్చే నవంబరులో బ్రిటి షుగ్యయనా, ట్రినిడాడ్, మున్నగు ఇతరదేశపులకేగెదరు. జనవరి 5 తేదీని లండన్ నుండి వీరందరును బయలుదేరెదరు. జమియికా నుండి 26 తేదీని బయలుదేరెదరు. పార్లమెంటు సమావేశముగు లోపుగ తిరిగివచ్చెదరు. ఈ ప్రతినిధులతో ఒక మంత్రులయినను వెళ్ళును. అన్ని రాచకీయపక్షములతరపున ప్రతినిధులు బోయె దరు. మగ్నో నాల్లుగారుగూడ వీరిని కలియవచ్చును. వారిలోనే తిరిగి రావచ్చును.

ఆల్బేనియా పోరాటము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిశంబరు 23:—ఆల్బేనియా పోరాటమును గూర్చి సమాచారములు పరస్పర విరుద్ధముగనున్నవి. ఉభయ పక్షములవారికిని హితవౌషణము పోరాటము ఇతరత్రా వ్యా పింపకుండ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు శక్తివంచనలేక ప్రయ త్నించుచున్నారు. కాని బ్రిటిషు యుద్ధనౌక లేగినవన్నమాట అసత్యము.

బ్రిటిషు కేవలము వాటక కంపెనీవారికి 6000 పౌనుల వరకు వచ్చే వసంతముకుపుర సంచారము చేయునపుడు నష్టము గల్గిన ఇవ్వుటకు నిగ్గయించిరి.

ప్రాపంచికశాంతి

ఉపద్రవ ముండదను అభయముగోరుట

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవిధానము

లండన్, డిశంబరు 21:—లండన్లో జరుపనున్న ప్ర త్యేకసామ్రాజ్యభలో జనీవాఒడంబడికను చర్చించెదరు. సా మ్రాజ్యవిధానమునుగూడ ఆలోచించెదరు. ఈ వారాంతమున దొంగిలించునలకు అహ్వనమును లండన్ నుండి తంతి నంపెదరు. మరల ఉపద్రవముండవను విషయమునుగూర్చి చాంబర్లెనుగారు పట్టుదలను చూపుచున్నారు. దీనివలన నే కొలోనును భారీజేయు టనుగూర్చి వెనకాడుటకు కారణ మేర్పడెను. ప్రభుత్వ విధా నము సామ్రాజ్యవిధానముగనే యుండును. సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన ముఖ్యనిషయములను ఇండియా, ఈజిప్టు, మధ్య ధరాసముద్రము, ఉత్తరఆఫ్రికా, పసిఫిక్సముద్రము, రైనుప్ర దేశములందు ఎదుర్కొనవలసియున్నది. కొలోనుకు సింగపూ రునౌకాశయమునకు ముడిపెట్టిరి. జాతిసమితిద్వారా ప్రాపం చికశాంతి నేర్పాటుజేయుటకే ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగ ప్రయత్నించెదరు.

పూర్వము రషియారాయకారిగ నున్న సర్ బార్నిజుకా సెనోగారు చనిపోయిరి.

వార్తాపత్రికలు

25, 26 తేదీలను ఇంగ్లండులో వార్తాపత్రికలు ప్రకటింపబడవు.

స్వేయిను సేనలు

16 వ తేదీని అంజిరాన్ తెగజారిని ఓడించినవి. విప్లవ కారుల నష్ట మపారము.

యార్క్ ప్రభుదంపతులు

22 వ తేదీని నుంబానో చేరిరి. గవ్వరు, ఇతర అధికా రులు స్వాగతముసగిరి.

కలకత్తా, డిశంబరు 22:—వంగరాష్ట్రకానవసభ లి
జనవరి 7 న లేదీస సమావేశమగును. నిర్బంధకానవసమును కా
క్రమముగా జేయుట తప్ప వేరువిషయ మేమియు కార్యక్ర
మునందు లేదు.

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేబ్రోలునందు జరిగిన సన్మానము (ఒక విలేఖరి నుండి)

ఆంధ్రపత్రికాధిపతులును దేశోద్ధారక పంతులుగారు గుంటూరులో ది 16 వ డిశంబరు మంగళవారము ఉదయము మద్రాసు వెయిలు దిగగానే గుంటూరుజిల్లా, చేబ్రోలు గ్రామములో స్థాపించిన ధర్మవైద్యశాలస్థాపకులగు శ్రీయుత దేశిరాజు మరహరి రావుపంతులుగారు శ్రీనాథుని మోటుబడిమీద చేబ్రోలు గ్రామమునకు తీసికొనివచ్చి పురవీధులలో 7 గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు ఊరేగింపు టుత్సవము జరిపిరి.

ఉదయము 8-30 గంటలకు ధర్మవైద్యశాలముందర వేయ బడినపదిరిలో శ్రీ పంతులువారి అధ్యక్షతన క్రింద ధర్మవైద్య శాల చేబ్రోలు గుంటూరుజిల్లా వహజనపథ జరుపబడెను సభకు విచ్చేసినవారిలో మ.రా.రా.శ్రీ, దేశిరాజు హనుమంత రావుపంతులుగారు బి. ఎ. వి. ఎల్. వై.కోర్టుజేజీలు, గుంటూరుజిల్లా వినుకొండతాలూకా తండ్రిగారి అగ్రహారముదారు గుంటూరు, నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావుపంతులు గారు, బార్. ఎల్. లా. వై.కమల గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీ, ఏకా నాదయ్యపంతులుగారు ప్రిడరు గుంటూరు, గోల్లమాడి వాసుదేవ బ్రహ్మయ్యగారు, హోమియో అండు ఆయుర్వేద డాక్టరు గుంటూరు, డాక్టరు శర్మగారు, ఆయుర్వేద డాక్టరు గుంటూరు, ములుగు రామలింగయ్యపంతులుగారు, ఆయుర్వేద డాక్టరు తెనాలి, ఊటూరి కోటిలింగం శ్రేష్ఠిగారు, హానరరీ మేజిస్ట్రేటు వేటపాలెం; మద్ది వెంకటరంగయ్యగారు వర్తకులు బ్రాహ్మణకోడూరు, యింకాయితర గ్రామస్థులున్నా చేబ్రోలు గ్రామస్థులున్నా కలిసి 800 మంది గలరు.

ప్రభుమున సభకువిచ్చేసినవారందరు లేచి దైవప్రార్థన గావించిరి. శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు గారిని అగ్రాసనాధిపతిగా ఎన్నుకొని పుష్పమాలాలంకృతు లను గావించిరి. చేబ్రోలుపురజనులు శ్రీ దేశోద్ధారకపంతు వన రత్నములవినతిపత్రమును ప్రభుకట్టింది సమర్పించిరి.

ధర్మవైద్యశాల స్థాపకులగు శ్రీయుత దేశిరాజు మర హరిరావుపంతులు గారు వైద్యశాలస్థాపన 1923 సంవత్సరము 5 వ మెయినుండి యిప్పటివరకు నివేదికమును చదివిరి. ధర్మవై ద్యశాలలో ఆయుర్వేదవైద్యులుగా పనిచేయుచున్న భిషగ్వర కెడ్డి సీతారామకృష్ణగారు, గుంటూరులో ఆయుర్వేద హో మోపతి వైద్యముచేయుచున్న శ్రీయుత గోల్లమాడి వాసు దేవబ్రహ్మయ్యగారున్నా గుంటూరులో ఆయుర్వేదవైద్యము చేయుచున్న డాక్టరు శర్మగారున్నా ఆయుర్వేదవిధానమును గురించి విపులముగా సుపన్యసించిరి.

దేశిరాజు పరాయణులగు అగ్రాసనాధిపతి శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి ఆయుర్వేదవిషయ మైన ఉపన్యాసము గావించబడినది. (నిన్నటి పత్రికయందు ప్రచురింపబడినది.)

అగ్రాసనాధిపతిగారికి ఇతరగ్రామములవారు వ్యయ ప్రయాసల కోర్చి యాశీర్వాదములతో నిచటికివచ్చుచేసి యాస భను జయప్రదముగా జరిపినందుకు కృతజ్ఞతావందనము లాచ రింపబడినవి. మధ్యాహ్నము 12 గంటలు మొదలు 1 గంట వరకు శ్రీ పంతులుగారికిన్ని అన్యగ్రామముల నుంచి వచ్చిన అతిథులకున్నా శ్రీయుతమరహరిరావుపంతులుగారి యింటిలో భక్ష్యభోజ్యములతో విందు గావించబడినది.

2 గంటలు మొదలు 3 గంటలు వరకు శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేబ్రోలు గాంధీజాతీయపాఠశాలపా నులగు శ్రీయుతులు దేశిరాజు కామేశ్వరరావు పంతులుగా రి, పాటిబండ్ల పిచ్చయ్యగారు, పాటిబండ్ల వల్లయ్యగారు గాతరాలలో భిక్షపత్రము సమర్పించి.

శ్రీ పంతులుగారు విసతి పత్రమునకు ఉచితరీతిని పత్తు తర మొనంగును శ్రీపాఠశాలకు అభివృద్ధిలోనికి తీసికొని వచ్చుటకు ప్రోత్సహించిరి.

3 గంటలు మొదలు 4 గంటలవరకు చేబ్రోలుగ్రామ లో పద్మనాభపేట శ్రీభావనాబుద్ధివారి ఆలయముముందర నుండిన పదిరిలో శ్రీ దేశోద్ధారకమైన నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి పుష్పహారములను ఖర్చుతో నేయబడిన వస్త్రు లను చేబ్రోలు ఖద్దరు పరిశ్రమ సభ్యులు వినతిపత్రము సహా సర్పించిరి.

ఖద్దరు పరిశ్రమసక్రటరి శ్రీయుత గొల్లపూడి నరసింహా రావుగారు చేబ్రోలు ఖద్దరు పరిశ్రమలయముతోపున జరిగిన నినిగురించి విపులముగా నివేదించిరి.

అనంతరము శ్రీనాథుఖద్దరువిషయములో సుపన్యసించి సరియైన ఖద్దరు ఉపయోగించి లోక సేవ చేసినదెుడల స్వరాజ్యప్రాప్తి కొలదికాలములోనే సంప్రాప్తముకాగలదని నుడివిరి.

తరువాత పంతులుగారు గుంటూరు కారదానితేరనమున కు మోటారు శకటమునందు పయనమై వెళ్లిరి.

ధర్మవైద్యశాల-చేబ్రోలు

1924 వ సంవత్సరము 16 వ డిశంబరు మంగళవారము ఉదయమున శ్రీ ఆంధ్రపత్రికాధిపతులును దేశోద్ధారక భిరు దాంకితు లగు శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారి అగ్రాసనాధిపత్యనాకరింప జరుపబడిన ధర్మవైద్యశాల (చేబ్రోలు గుంటూరుజిల్లా) మహాజనసభలో చదువబడిన నివే దికము.

1923 సంవత్సరం 5 వ మెయిలేవిన చేబ్రోలు సహకార పరపతిసంఘమునకు రాబడిన గ్రామసహదాయపు ఘండు రు 34-1-0 తో తెనాలిపద్ద కేసరంగ్రామ కాపురములు ముగిసారా గోల్లమాడి నూర్కనారాయణపంతులుగారి సహసహాయముల వలన ఈ వైద్యశాలను స్థాపించబడినది.

ప్రారంభములో ఈవైద్యశాలకు ఏమి ధనసహాయములే నవ్వదు చేబ్రోలు గడ్డివేలంపాటలలోనుంచి 1923-23 సంవత్సర ములకు రు 50-0-0 లు యిచ్చుటవల్ల నున్నా దేశిరాజు వెంకట నరసింహారావు పంతులుగారు బొంబయిపట్టణములో నువ్వోగ ములో నుండగా వారిని ఇయరుస్పెక్యుటం పంపుమని కోరగా వారు క్రి రీతేషులయిన వారితండ్రి బ్రహ్మశ్రీ దేచి రామన్నా క్రిపంతులుగారి జ్ఞాపకధర్మం 50-0-0 లు వార్షికముగా ఇచ్చెద మని ప్రాయము రు 50-0-0 లు మనిఆర్ధరు చేయుటవ ల్లనున్నా మగ్రామస్థులలో ముఖ్యముగా ముగిసారాశ్రీ మా ర్యదేవర బదవయ్యగారు పాటిబండ్ల నాగయ్యగారు కాట్రపా టి వీరరాఘవయ్యగారు పాటిబండ్ల మల్లయ్యగారున్నా పాత రెడ్డిపాలెం గ్రామకాపురస్తుడు బదనం గోవిందురెడ్డిగారున్నా నావెంటి లిరిగి చండాలుసేయించి వసూలుచేసి యిప్పించుటవల్ల నున్నా కారం చేడు గ్రామ కా పు ర స్థు లు న్నా బా పట్ట తాలూ కా జోర్డు ప్ర స డె ం టు గా రు న్నా అయిన ముగి సారా యార్లగడ్డ రంగనాయకులు నా యుడుగారు రు 50-0-0 లు విరాళము యిచ్చుటవల్లనున్నా కారంచేడుకాపురస్థులు ముగిసారా జార్లమాడి కుప్పస్వామి చాదరిగారు 50-0-0ల విరాళము యిచ్చుటయేగాక యీ వైద్యాలయము ఆయుర్వేదవిధానముతో జరిపిన కొనసాగలదని సలహాయము అసంవత్సరము జరుగు పనినిబట్టి ముందుసంవత్స రములకు గూడా సహాయము తేసెదమని వాగ్దతము చేయుట వల్లనున్నా అప్పటినుంచి యిప్పటివరకు యీవైద్యాలయము పంపిణీతులు తప్పిలుగా కనుగొనుచు అన్నివిధములలో వారిచేత నయినంతసహాయము చేయుటవల్లనున్నా గుంటూరు పట్టణము లో వ్యాయవాదిగా పనిచేయుచున్నట్టిర్ని గుంటూరుజిల్లా వి నుగొండతాలూకా తండ్రిగారి అగ్రహారకు లయిన ముగిసారా దేశిరాజు హనుమంతరావుపంతులు బి. ఎ. వి. ఎల్. గారు రు 50-0-0 లు వార్షికవిరాళము యిచ్చుటవల్లనున్నా గుంటూరు జిల్లా బోర్డు, బాపట్లతాలూకా బోర్డు, చేబ్రోలు యూనియ ను బోర్డులున్నా గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటి తెనాలి కొ-ఆపరేటివు బ్యాంకింగ్ యూనియను యింకా యితరగ్రామములు వార్షికచందాలు యిచ్చుటవల్లను యీవైద్యాలయము ఇంతవరకు జయప్రదముగా జరుగుటకు అవకాశము గల్గినది. ఈవై తోడ్పడినవారికిని ధనసహాయము చేసినవారికిని నాకృతజ్ఞతావందనములు ఆచరించుచున్నాను.

దేశిరాజు వెంకటనరసింహారావుగారు తమరు యిచ్చు వార్షికచందాగాక బొంబయిగైరాపట్టణములలో కొంతధనము చందాలమూలముగా వసూలుచేసి పంపుటయేగాక మద్రాసు ఆయుర్వేదకళాశాలలో చదువుటకు ఒకవిద్యార్థికి కోర్సు పూ ర్తి అనువరకు సం॥ 15 రు 75-0-0 లు విరాళము మనిఆర్ధరదావ్దా రా పంపిరి.

ఈ వైద్యాలయముతోపున సం॥ 1 కి రు 210-0-0 లు ఉపకారవేరనముమీద చేబ్రోలు కాపురస్తుడున్నా ముగ్గులు న్ననల్ వరీక్ష ప్లాను అయిన దేశిరాజు నారాయణరావు గా

87 మద్రాసు ఆయుర్వేదకళాశాలలో భిషగ్వరకోర్సు 4 న త్వరములు చదివి పరీక్షాఫలము కల 18 రు 30-0-0 లు మొద రు 40-0-0లు వద్ద విజేటు ఒకరూపాయి ప్రమాదకతో సంవత్సరము లేవైద్యాలయములో పనిచేయుటకు వారివల్ల 2 రిజిష్టరుబాండు ఖర్చుకొని యీసంవత్సరము జాలయి నెలల వారిని మద్రాసుకు పంపదమయినది.

1923-24 సంవత్సరమునకు ఈవైద్యాలయములో 485 మందిబోగులకు చేబ్రోలవారే గాక మట్టుపట్ల అన్నిగ్రామము వారికి చికిత్స చేయబడినది. ఈ వైద్యాలయముయొక్క లెక్క లు 18-3-23 నుంచి 1-3-24 వఱకు గుంటూరుజిల్లా కో-ఆపరే టిపుసంఘముల అసిస్టంటు రిజిష్ట్రారుగారివలన ఆడిటుచేయబ యిక్రింది ఆదాయవ్యయపట్టిక తేల్చబడినది.

ఆదాయములు	
1 చేబ్రోలు సహకారసంఘము యిచ్చిన గ్రామ సముదాయపు ఘండు	89 7 0
2 గుంటూరుజిల్లా కొ-ఆపరేటివు బ్యాంకింగ్ యూనియనువారు	30 0 0
3 చేబ్రోలు గ్రామస్థులవల్ల	1515 13 5
4 యితరగ్రామస్థులవల్ల	595 0 0
5 చేబ్రోలు గడ్డివేలంపాటలవార్ల వద్దనుంచి	125 0 0
6 సీనారేకు డిప్యూటీలవనూలు నూర్క	
దేవర వెంకటప్పయ్యగారివల్ల	7 0 6
బాలకో-టెక్నోరస్వామి ఉత్సవములో	11 4 10
సివపాల నాగభూషణంమంగళగిరి	
ఉత్సవంలో వసూలు	1 7 2
7 చేబ్రోలు యూనియనుబోర్డు	100 0 0
8 బాపట్ల తాలూకాబోర్డు	200 0 0
9 గుంటూరుజిల్లా బోర్డు	100 0 0
10 గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటి	50 0 0
11 మొన్నమున హోమునుండి రిటరన్ కాబడిన మనిఆర్ధరు	25 0 0
12 చిత్తుకాగితముల అమ్మకం	1 3 9
13 సీపాల అమ్మకం	0 3 6
14 బాజిచెక్క పెట్టెల అమ్మకం	3 14 0
15 మందుల కమిషన్	5 1 0
మొత్తం	
	2860 7 2

వ్యయము	
1 మందులక్రయం	686 5 6
2 వైద్యనింకరములు గిన్నెలు వస్త్రా	171 5 0
3 సీపాలక్రయం	14 0 6
4 కట్టుగుడ్డలు	3 14 9
5 కల్యణములు	2 0 0
6- ఎ. జాగులు	0 12 0
6 డాక్టరుగారిజీతం	53 1 8
7 కంపౌండరు జీతం	18 0 0
8 వైద్యగ్రంథములు	91 8 0
9 వైద్యపత్రికలు	10 4 0
10 సామానులు	147 0 6
11 తాళములు	5 0 0
12 మరహరిరావుగారిప్రయాణపు ఖర్చులు	5 0 3
13 కూలీ	0 5 3
14 పోస్టేజి	3 6 0
15 కాగితములువస్త్రా	0 7 6
16 లెక్కల బొమ్మలు	14 3 0
17 దేశిరాజు నరసింహారావుగారికి వాపసు	5 0 0
18 చేబ్రోలు సహకారపర పరిసంఘములో డిపాజిటు చేసినది.	1575 0 0
మొత్తం	2860 4 11
చిరానిల్వ	51 2 3
మొత్తం	2860 7 2

1924 మి 20 వ జూలై తారీఖున ఈ వైద్యాలయ మయొక్క వార్షికోత్సవము మ. రా. శ్రీ, దివాన్ బహద్దరు పి. యతిరాజులనాయకుగారు యం. యల్. సి. శ్రీమదెం టు డిప్యూటీ బోర్డువారి అధ్యక్షతన క్రింద జరుపబడినది. ఈసంఘము 1912 సం॥రం కొ-ఆపరేటివు సంఘముల ఆప్తుక్రింద రిజిష్టరు చేయవలయునని ప్రయత్నించగా, కొ ఆప

రేటిపు సంఘముల గిజిప్ట్రువారు 'ధర్మము' అను పదమును వైద్యాలయము పేరులో తీసివేయవలసి (వాయుటలనున్న) అందుగా వైద్య పుష్పకాన అవసరముండుటలనున్న కోఆపరేటివు రిజిస్ట్రేషన్ నునుకొని 1860 సం॥రం 21 వ 1 బ్రట్టు ఆర్డరు కింద యావైద్యాలయసంఘము చేబ్రోలు చుట్టుపట్ల గ్రామస్థులను గూడ సంప్రదించి కొద్ది కాలములోనే రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాను.

ఈ సంఘమునకు రూ 50 0-0 లు వార్షికముగా గాని లేక రూ 500 లు అంతకంటె మెచ్చగా విరాళము యిచ్చువారు రాజపోషకులుగను, రూ 25 లు వార్షికముగా గాని లేక రూ 250 లు ఒకే పర్యాయము యిచ్చువారు పోషకులుగను ఈ సంవత్సరమునకు రూ 12 లు లేక ఒకే పర్యాయము రూ 120 లు యిచ్చువారు అభిమానులుగను సంవత్సరమునకు రూ 10 లు లేక ఒకే పర్యాయము రూ 100 లు ఇచ్చువారు సహాయులుగను సంవత్సరమునకు రూ 6 లు లేక ఒకే పర్యాయము రూ 60 ల యిచ్చువారు చందాదారులుగను ఈ వైచారి కో రాజపోషకులు పోషకులు ఎన్నికలలో పనిలేకుండా కార్యనిర్వాహక కార్యకర్తలుగను మొదల మొదలు రాజపోషకులవరకు అన్ని తరగతుల సభ్యుల ముఖ్యములకు సుచిత్రముగ వైద్యాలయమునుంచి మందులు యిచ్చుటకున్న యింకా కొన్ని యితర అవసరములను ఉపనూతనముతో కమిటీ రిజిస్ట్రేషన్ చేసిన వైద్యాలయము జయప్రథముగ జరుగునని యిట్టి వైద్యాలయములు చాలాకాలమునుంచి నడుపుచున్న రామమోహన ఉచిత వైద్యాలయము బెజవాడ కన్యకాపరమేశ్వరి ధర్మ వైద్యాలయము తెనాలివారున్న యింకా కొంత మంది యితర ప్రముఖులున్న సలహాల నిమిత్తమున్నాను. యీ విషయములో ఆసక్తిగను గలిగిన వ్యాయవాదులనున్న యితర పెద్దమనుష్యులను యీ వైద్యాలయ అభిమానులను సంప్రదించి తరలించుటలతో కమిటీ రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడును.

యిప్పటికి యీ వైద్యాలయమునకు వార్షిక చందాలు నిచ్చు సభ్యుల వివరములు తెలుపుచున్నాను.

రాజపోషకులు	
మ. రా. శ్రీ, దేవిరాజు వెంకటనరసింహారావు	
గారు కీర్తి కేళులయినవారి తండ్రి	
బ్రహ్మశ్రీ రామమూర్తి పంతులు	
గారి జ్ఞాపకధర్మం	50 0 0
ఆయుర్వేదవైద్యశ్రీ కి కోన్ను పూర్తి అనువరకు	75 0 0
బాగర్ల మాడి తుప్పస్వామి చౌదరి	
గారు యం. యల్. సి మొంబర డిస్ట్రిక్టు	
బోర్డు గుంటూరు తాలూకాబోర్డు	
బాపట్ల కారంచేడు	50 0 0
దేశరాజు హనుమంతరావు పంతులు	
గారు బి. ఎ. బి యల్ హైకోర్టు జేకీలు తండ్రి	
రాల ఆగవారంగారు గుంటూరు	50 0 0
పోషకులు	
దేవిరాజు మురహరిరావు పంతులుగారు చేబ్రోలు	25 0 0
మల్లాది రాఘవయ్య చేబ్రోలు	25 0 0
కాటమంచి కృష్ణయ్య	25 0 0
సూర్యదేవర నర్సయ్య	25 0 0
సింహాద్రి కామన్న	25 0 0
తంకరపాంచి శరభయ్య	25 0 0
సూర్యదేవరనరసయ్య	25 0 0
అభిమానులు	
సంకాకోటయ్య	12 0 0
కోటంకాజు రామలిక్ష్మమ్మ	12 0 0
పేంం సుబ్బారాయుడు	12 0 0
దేవిరాజు సాంబశదాశివరప్రసాదరావుగారు	
గుంటూరు	12 0 0
పాటిబండ్ల మల్లయ్య	12 0 0
గంగరాజు కామేశ్వరరావు	12 0 0
బొట్లకూరు కోటిలింగం శ్రేష్టి వేటపాలెం	12 0 0
విజపాటి అనంతపద్మనాభయ్య చేబ్రోలు	12 0 0
కోన్నారాజు మార్యనారాయణ సహాయులు	12 0 0
పురాణం వెంకట్రామయ్య వలివేడు	10 0 0
గిద్దం వెంకట్రామయ్య	10 0 0
రావుగారు వెంకటసుబ్బయ్య	10 0 0
చందాదారు	
లక్ష్మీరాజు సీతారామయ్య చేబ్రాలు	6 0 0
యల్పిరి లక్ష్మయ్య	6 0 0
రూ 50 లు అంతకంటె మెచ్చువిరాళములు	
యిచ్చినవారు యిచ్చువారు	
1. పి. రా. రా. శ్రీ, గుర్లగడ్డ రంగనాయకులు వాయు	
దుగాడు ప్రసాదంబు తాలూకాబోర్డు బాపట్ల	
కారంచేడు	50 0 0

2. దివాన్ బహద్దరు పి. యతిరాజులువాయుదుగారు యం.	
యల్. సి. ప్రసాదంబు డిస్ట్రిక్టు బోర్డుగుంటూరు	50 0 0
రాచపూడి వీరబాసుకయ్యగారు వర్తకుల పొన్నూరు	50 0 0
గంధి రంగయ్యగారు వర్తకులు చేబ్రోలు	10-0-0
చందా	
వీరువాకింద	50-0-0
చేబ్రోలు చుట్టుపట్ల గ్రామస్థులు యితర యీ జిల్లా	
లోని ప్రముఖులు తాలూకా డిస్ట్రిక్టుబోర్డు కాంగ్రెస్ మొద	
లయి సంఘము యీ ప్రారంభశీతితో నున్న వైద్యాలయ	
మునకు వారివారి శక్త్యనుసారం వార్షికచందాలు మొదలయిన	
వి యిచ్చి యీ వైద్యాలయము కాళ్ళతముగా జరుగునట్లు చేయ	
గలందులకు ప్రార్థనూర్చున్నాను.	
యీ వైద్యాలయములో యీ సంవత్సరం ఏప్రిల్	
నెలలో చికిత్సపొందిన రోజులు	728
మొయి నెలలో	868
జూన్ నెలలో	850
జులై నెలలో	818
ఆగష్టు నెలలో	891
సెప్టెంబరు నెలలో	700
అక్టోబరు నెలలో	873
నవంబరు నెలలో	657
	6285

ఆవరణ అటెండెన్సు రోజు 1 కి 50 వై చిల్లర.
యీ వైద్యాలయమునకు మద్రాసు ఆయుర్వేదకాలేజీలో భివగ్యురకోర్సు 4 సంవత్సరములు చదివి ప్యాసు అయి మం దులు చేయుటయందున్న వైద్యకాలను నడుపుటయందున్నా ఆనుభవము గల్గిన రాజమండ్రికాపురమును మ-రా-రా రెడ్డి సీతారామేశ్వర్యగారు నెల 1 కి రూ 40 ల జీతముమీద ఆయుర్వేదవైద్యులుగా పనిచేయుచున్నారు. యీ వైద్యాలయము కుపొందరు నెల 1 కి రూ 8-0-0 లు జీతముమీద పనిచేయు చున్నాడు.

యీ వైద్యాలయములో ఆయుర్వేదవైద్యులు యేర్పాటుచేయబడవలయునట్లు వారు వచ్చిన తర్వాతయున్నా ప్రారంభమునుంచి యిప్పటివరకు నాకుగల స్వల్పవైద్యకాలముతో నేనున్న మల్లాది రాఘవయ్యగారున్న దేవిరాజు వెంకటరసింహారావుగారు బొంబాయినుంచి యీదేశమునకు వచ్చి నప్పటినుంచి వారున్నా జనాను రావుపాటి రాఘవయ్య యున్నా లెక్కలు కులలయినవి తరగతుచేయుటయందున్నా వైద్యచికిత్సలనుచున్నా పనిచేయుచున్నాము.

యీ వైద్యాలయములో 1925 సం॥ ఏప్రిల్ నుంచి బ్రయ నింపు అయిన ఒక మంత్రిపానిని నియమించుటకు ప్రయత్నించు చున్నాను.

శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కాశీపంతులును దేశసేవరాములును దేశోద్ధారకవిరుదాంకితులు సగు బ్రహ్మశ్రీ కాశీవాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని నవంబరు నెలలో మద్రాసులో మా ధర్మవైద్యాలయమును సందర్శింపుడని కోరికవచ్చును త్వరలో వచ్చి చూచెదమని నెలవిచ్చి యున్నందున ఆజ్ఞాపకారం ప్రస్తుతం వారికిగల యితరపనులనుగూడా విడలుకొని వ్యవసాయ సలహాకొన్ని యీ వైద్యాలయమును సందర్శించుటకు వచ్చినందు లకు నాకొకటి తృప్తికరమనములు అర్పించుచున్నాను. యింకా గుంటూరు తెనాలి వేటపాలెం మొదలయిన గ్రామములనుంచి వచ్చిన ఆయుర్వేదాభిమానులనున్న నానందము లాచరించు చున్నాను.

దేవిరాజు మురహరిరావు, ధర్మవైద్యకాల స్థాపకుడు

బ్రహ్మశ్రీ కాశీవాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ది 16-12-24 తేదీన చేబ్రోలు ధర్మవైద్యాలయమును సందర్శించి వారియొక్క యుద్దేశ్యమును యాక్రిందివిధమున నిచ్చి యున్నారు.

“శ్రీ మంత దేశరాజు మురహరిరావుగారు స్థాపించి నిర్వహించుచున్న ధర్మ వైద్యకాలను నేనుచూచి యానందించి తిని. మురహరిరావుగారు చదివిన నివేదికలనున్న వైద్యకాల ప్రజలయందరణపోషణములను విడచుచున్న నిధులు విశేషమునున్నది. దీనిచుందు రోగులకు జాతి మతభేదములేకును సామాన్యముగను ఆయుర్వేదపద్ధతిని వైద్యసహాయము చేసావలకు చున్నది. నేన్న పురియం దాయుర్వేదకళాకాలమును దుత్తిగ్గుడైన వైద్యుడు ప్రస్తుతము రోగులకు చికిత్స చేయుచున్నాడు. ఆయుర్వేదవిషయపద్ధతిని మందులను జేయుటను నెత్తము ప్రయత్నిములు చేయుటయందున్నది. ప్రజలకు వైద్యసహాయ మనరమైన యీ కాలమునం నిట్టివైద్యకాలము దేశమునందంతయు నవసరమగు చున్నది. చేబ్రోలు వాస్తవ్యులును నితరులును వైద్యకాలమును దానై కని సహాయము చేసి దేశోద్ధారమునకు తోడ్పడుదును

గాత! శ్రీయంత మురహరిరావు గారి పట్టుదలయును కార్యదీక్షయును ప్రశంసనీయులు పరమేశ్వరుడు వారి ప్రయత్నములను నిఫలముచేయుగాత! వైద్యసహాయమునకు ఒక యేను రూ 60 లను విరాళము సొంతగడచితిని.

సెకండరీ గ్రేడు ఉపాధ్యాయసంఘము - గుంటూరు

18.12.24 తేదీన గుంటూరు పట్టణములోని సెకండరీ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులు రహస్యము 40 మంది లోను హై స్కూలు హాయిల సమావేశమై కేంద్రగ్రేడుగానికి ప్రత్యేకము నొకసంఘముండును అవసరమని తలచి కొన్ని తీర్మానములు గావించిరి.

వాటిసభకు బ్రహ్మశ్రీ మహాకాళి రామమూర్తి గారి ధ్యక్షత వహించిరి. పలువురు ప్రత్యేకసంఘస్థాపనావసరముల గూర్చి ముచ్చటించిరి తదుపరి ఈ కింది తీర్మానములు గావించిరి.

1. గుంటూరుజిల్లా సెకండరీగ్రేడు ఉపాధ్యాయసంఘము నొకదాని నెలకొల్పుటవరకుని యీ సభ కార్యక్రమము పడుచున్నాడు. ఇందుకు వలయువ్రతులకు ముల జేయుటకు గుక యుగసంఘము నేర్పాటు చేయవలెనది. ఈ యుగసంఘము నునకు వారి వసరమని తోచిన యితరులను చేర్చుకొనుట కధికార మివ్వవలెనది.

(2) ఉపసంఘసభ్యులు:— 1. జి. జేకల్ గారు. 2. చెరువు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు. 3. పి. సత్యవారామణి రావుగారు. 4. పి. భావసారాయణరావుగారు. 5. యస్. భూషణంగారు.

వీరిలో చెరువు వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారిని కన్వీనర్ గా నేర్పాటు చేయవలెనది.

(3) ఈ యుగసంఘమువారి నివేదిక యీసభవారికి 20.1.1925 లోగాని రెండువలెను.

(4) ప్రస్తుతమునకు వలయుఖర్చులను వసూలుచేయుటకు ఉపసంఘసభ్యుల కధికార మియ్యవలెను.

వైద్యకాలములబట్టి జిల్లాలోని సెకండరీగ్రేడు ఉపాధ్యాయులందరికి ప్రత్యేకసంఘ యుండుటవసరమని తోచుచున్నది. ఈవిషయమై జిల్లాలోని తదితర యుపాధ్యాయులుగూడ కన్వీనరుతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములద్వారా ప్రత్యేకసంఘ స్థాపనావసరమునుగూర్చి జనవరి 10వ తేదీలోగా వారియభిప్రాయము రేలుప వేసుచున్నాడు.

చెరువు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు, కలెక్టరు.

మదరాసు ఆంధ్ర సభవారికి ఒకసూచన

రాఘవాచారి మొదలగు సు పసిద్ధనటుల నాహ్వానించి పౌరుల శాస్త్రము కలిగించుచున్నందులకు ఆంధ్రసభవారిని కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నభినందించుచున్నాను. అట్టికృతజ్ఞతతోనే వారికొకసూచన చేయుటకు గూడ సాహసించుచున్నాను. ఆంధ్రసభవారి దృష్టి కందని సుపసిద్ధ నటులములు పెక్కురున్నారు. శ్రీఅట్టివారిలో బందరుపురమందున్న దేశర కొండ వెంకటసుబ్బారావుగారికను. వీరి హరిశ్చంద్రమునూక, గుప్తబుద్ధిశాస్త్రం ప్రశంసార్హములు. చూచితీరవలసినవి. ఆంధ్ర సభవారికిని. అభినవ రోషవారా విరుదాంకితులగు స్థానం వగనింహారావుగారి మధురవాణి పాత్రయందలి చిరువపు ఆంధ్రనాటక కళాకాంతకొకవన్నె. ఇట్టి గారిని, వీరుగాక పల్లె లందుండి ఆచుటకురాకయన్న విద్యన్నటులగు కొందరిని, ఆంధ్రసభవారాహ్వానించి యిట్టివారి నాట్యకళలమును చూచి యానందింపగల భాగ్యమును మదరాసు పౌరులకు కలగజేయు దునుగాక యని విన్నవించుచున్నాను.

ఎం. నాగేశ్వరరావు

కృష్ణా నందానబ్బ (1) దీనినివాడుటచే యోటిబాధ మంతులకే నే హేమనం దేభాగమునం దైనను యుండువెట్టుకలను తక్షణమేతీసివేయును. 8 బిళ్లలుగల పెట్టు 1 కి ధర రూ 1.4-0. 8 పెట్టెలను ఒకేదఫా కొనువారికి ఒక పౌండ్ పెన్ వేనా యినామ:గా పంపబడును. నుందరం ఆండ్ కో., 8 భద్రకృష్ణగార్లవసిద్ధి, పొన్నలొన, మద్రాసు.

కార్యదర్శుల వార్షిక నివేదికము

(అ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు)

జైల్లు, డిశంబరు 28:-1924 సంవత్సర కార్యదర్శుల వార్షిక నివేదికమును అ. భ. కార్యదర్శుల సంఘ కార్యదర్శులు రాజేంద్రప్రసాదు డా|| కిన్నా, జవహరిలాలు నెహ్రూ గార్లు కార్యదర్శుల సంఘమును పరిశీలించి చాల ప్రోత్సాహకరముగా ఉన్నది. చిన్న నిర్మాణమునందు జయప్రదముగా పనిచేసిన భారత ఖాదీ సభనుగూర్చి అందుచిట్టచి కొనియాడబడినది. కాని ఇంప్రొవిజును నిర్మాణకార్యక్రమము బంగారుజాతి తేలిక నూచి కలది. గాంధీగారి కార్యక్రమ విముక్తి జరిగిన నెల నే జూనులో జరిగిన అ. భా. కార్యదర్శుల సంఘము సభయందు స్వచ్ఛందముగా పాల్గొనిన అభివృద్ధి కేంద్రముల ప్రయత్నములు జరిగినవి. క్రమముగా ప్రతినెల సంతృప్తికరముగా ఆభివృద్ధి యగుచున్నది. ఈవిషయములో గుజరాతు పంక్షణియులు ప్రత్యేక ప్రశంసార్హులు. ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశములు గూడ మెచ్చదగినంత యభివృద్ధిని జూపినవి. ప్రతినెల నూలు బంపినవారి సంఖ్యను బట్టి యాభివృద్ధి నిర్ణయంపబడినది. ఆగస్టు నెలలో 2780 మంది, సెప్టెంబరులో 6801, అక్టోబరులో 7741, నవంబరులో 7905 మంది నూలుబంపిరి.

మత్తవైషమ్యములు

ఉత్తర హిందూస్థానములో మత్త వైషమ్యముల మూలమున జరిగిన హింసాపూరితములగు అల్లరులు మిగతా పనులన్నిటి కంటే ప్రతిబంధకము లైనవి.

తరువాత డిల్లీ దిశకు మత్త సమావేశమును గూర్చి కలకత్తా బహిరంగముగూర్చి తెలుగులు నిర్బంధముల మూలమున కలిగిన అలజడిచే జరిగిన బాంబాయి నాయకుల సభనుగూర్చియు నివేదికయందు నూచనముగలవు.

నలినబోమ్రవారిగూర్చి

తరువాత, ఆఖరి భారత కార్యదర్శుల సంఘమువారు, మలయాద్వీపమునకు సింహళమునకుబోవు కూలీల పరిస్థితులనుగూర్చి విచారణసలిపి అవకాశమైనచో వారిని పోలీసులనుండ జేయుటకై రాయబారమునంపుటకు తీర్మానించినట్లును సిం. ఎఫ్. ఆంధ్రాసుగారు మలయాద్వీపములను సందర్శించి ఒక నివేదికమును సంపూర్ణనివారములతో ప్రకటించినందున యిప్పుడేవిధమైన విచారణయు అవసరములేదని అందు నూచించిరి.

మామిడా తిరుగుబాటు

1923 లో మామిడా తిరుగుబాటునుగూర్చి విచారణపనుల సినదిగా నియమింపబడిన విచారణసంఘమువారు తమ నివేదికమును ప్రచురింపరనియు అనివేదికమును ప్రచురింపరనియు అనివేదికములో పని ప్రారంభించుటకు ప్రయత్నములు సలిపినట్లును కాని యాప్రయత్నములు వృథాయైనట్లును తెలుపబడినది. తిరుగుబాటు జరిగిన ప్రదేశములలోని జనులు సాక్ష్యమిచ్చిన కొంప మునుగుననభయముచే ప్రభుత్వవారి నిరంకుశములో బడియున్నట్లు తెలిపిరి.

రాష్ట్రముల లోటుబాటులు

గతవత్సరమునందు అ. భా. కార్యదర్శుల సంఘము మూడు సార్లును, కార్యనిర్వాహకవర్గము 7 సార్లును సమావేశమైరి. చాల రాష్ట్రీయసంఘములు పనిచేయలేదు. కొన్ని రాష్ట్రీయసంఘములు బంపలేదు. పంపినవైనను అసంపూర్ణముగా అసంతృప్తి గనున్నవి. కొన్ని జిల్లాసంఘములు తగిన వివరములు చెల్లపకపోవుటచే నీసంఘములు నివేదికల సంపూర్ణముగా పంపలేక పోయినవలె తెలుప స్వరాజ్యనిధి వనాశము గూర్చి గాని కార్యదర్శుల సంఘము గూర్చి గాని ఆంధ్రదేశము కొంచెముగూడ చెల్లపలేదు. ఏదోయొకరికిని రూ. 2,875 గాంధీ పూజానిధికి వసూలు, చేయబడినది. బీహారు రాష్ట్రములో 11,795 సభ్యులు, రూ. 9,326 వసూలు, మధ్యరాష్ట్రములు (హిందూస్థానీ) 85,000 సభ్యులు రూ. 4500 వసూలు, మరాఠీ మధ్య ప్రదేశాలలో 14,178 సభ్యులు రూ. 506 చందా, బాంబాయిలో 18,199 సభ్యులు, రూ. 3,714 చందా, డిల్లీలో సభ్యులసంఖ్య తెలుపక వసూలు మాత్రము రూ. 2140 గుజరాతు 19,458 సభ్యులు, రూ. 5,640 చందాలు గలవని వారినివేదిక కలయందు చెప్పబడినది. సభ్యులందరూ గాని, చందాల భారత గాంబాయి ప్రత్యేక ప్రయత్నము లేమియుజేయలేదు రంగూనులో వసూలయినట్లువంటి రూ. 65,242 గుజరాతు వసూలతో బాటు ప్రకటించబడినది. గుజరాతులో విద్యావీతమునకు రూ. 61507, గాంధీ పూజానిధికి రూ. 1,29,467 వసూలయినవి. కన్నడరాష్ట్రము కార్యదర్శుల జయప్రయత్నములందు సులభే నిర్మాణకార్యక్రమము విషయము నెక్కుడు పనిచేయ

బాలకుండెను. ఆరాష్ట్రమునందు 5602 సభ్యులు, రూ. 2272, ఆహ్వాన సంఘమువారి వసూలు 7 క) జనుజేయబడినట్లు తెలుపుచున్నది. మహారాష్ట్రమునందు 941 సభ్యులుగలరు చందావసూలు చెల్లపలేదు. పంజాబులో రూ. 6763 సంరాష్ట్రీయములలో రూ. 12803 వసూలయినట్లు చెల్లపలేదుగాని సభ్యులసంఖ్య తెలుపకున్నారై ఉత్తరరాష్ట్రమునందు 1740 సభ్యులు రూ. 593 చందా వసూలయ్యెను. అస్సాములో నిర్మాణకార్యక్రమ మేమియు జరిగినట్లులేదు. ఇతర రాష్ట్రములు నివేదికల నంపలేదు.

కార్యదర్శుల సంఘముల తరుగు వగనున్నట్లును, తెలుప స్వరాజ్యనిధి అత్యల్పముగ నున్నట్లు తెలిపిరి నేను. చాలాచోట్ల సభ్యులైషమ్యములేనో, తక్కువదల బాధచేతితో ఎక్కువమంది సభ్యుల సమూహములుగాని చందా వసూళ్లకుని యత్నములు జరుగలేదు.

బర్మారాష్ట్రీయ కార్యదర్శులందు రూ. 125,000 తెలుప స్వరాజ్యనిధి చేరినది. ఇందులో సగముకంటె నెక్కువ మొత్తము గుజరాతురాష్ట్రీయ కార్యదర్శుల సంఘములకై వైనది. తెలిపిన విధముగా ప్రత్యేకించిరి. అ. భా. కార్యదర్శుల సంఘము నకు రావలసియుండిన బాకీలు యావత్సరములో రాబట్టుకొనడమైనది.

శివప్రసాదగుప్తగారి భూరివిరాళము

సంయుక్త రాష్ట్రములందు శివప్రసాదగుప్తగారు జాతీయవిద్యకై పదిలక్షలరూపాయల భూరివిరాళ మొసంగిరి. ఈధనమును ఖర్చుజేయుటకై ఒకసంఘము నేర్పరచిరి. ఈనిధిపై వస్తురాబడి ప్రస్తుతము కాశీవిద్యావీతమునకు ఒకసంఖ్య బడుచున్నది.

దాసు, నెహ్రూ లజపతిరాయిగార్ల రాక

కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమైనది

(అ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు)

జైల్లు డిశంబరు 28 నేడు చిట్టచివరకు వచ్చినవార్లలో లాలలజపతిరాయి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ సి. ఆర్. దాసుగార్లు కలరు. వీరికి అత్యుత్సాహకరముగ ఆహ్వాన మొసగి ఊరేగింపుతో వారివారి బసలకు గొంకయి.

కార్యనిర్వాహకసభ నేడునడుము సమావేశమై చిత్తును సాయదా తీర్మానముగను చర్చించిరి. వీటిని సాయంత్రము 8 గంటలకు గూడనున్న విషయనిర్ణయసభకు దాఖలు జేయుదురు.

ఆరోగ్యవారము

నాగపట్టణము, డిశంబరు 22:- ఆరోగ్యవారమును శివుప్రదర్శనమును గావించుటకు నొకకమిటీ సమావేశమై సభా కలెక్టరును యం. డి. వేరన్ గారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. పి. యన్. కృష్ణస్వామిచెట్టి కార్యదర్శి, చందాలు, విరాళములు వసూలు చేయబడుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

తంజావూరు జిల్లాబోర్డు సమావేశము

ఒకతీర్మానము

నాగపట్టణము, డిశంబరు:- తంజావూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు అగ్రాసనాధి పత్యము క్రింద నిన్న సమావేశమైన సభయందు ప్రభుత్వమువారి యాజమాన్యమునందుండి తిరువల్లురు ఉన్నత పాఠశాలబోర్డువారు పాఠశాల గావించుకొనుటకు తీర్మానింపబడినది. (అ. ప్రె.)

దొంగల బట్టుకొనుట

కుంభకోణము, డిశంబరు 21:- కొడిపూరు ఆర్యుగముయొక్క అనుచరులగు నల్లరు గజదొంగలను కడలూరు జిల్లా పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. అరెస్టుకాబడిన వారిలో నొకనివద్ద రివాల్వరును తూటాలు దొరికెను. కొన్ని దినముల క్రిందట ఆరయూరు సబ్బలెలునుండి పారిపోయిన దొంగ పట్టుబడిన నల్లరుదొంగలలో నొకడు. (అ. ప్రె.)

విదవరాష్ట్రీయ నాన్ గెజెట్టు ఆఫీసరుల సభ

చిత్తూరునందు 26, 27 తేదీలందు సమావేశమగును

యం. డి. శిరోమణి గారు అధ్యక్షులు
మదరాసు, డిశంబరు 24:- మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ విదవరాష్ట్రీయ నాన్ గెజెట్టు ఆఫీసరులసభ యానెల 26, 27 తేదీలందు చిత్తూరులో యం. డి. శిరోమణి గారు అధ్యక్షతన కింద సమావేశమగుచున్నది. ఎ. వెంకటసుబ్బామూర్తిగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు. ఏర్పాట్లన్నియును పూర్తిగా గృహింపబడినవి. (అ. ప్రె.)

సమైక్యతాంజనము

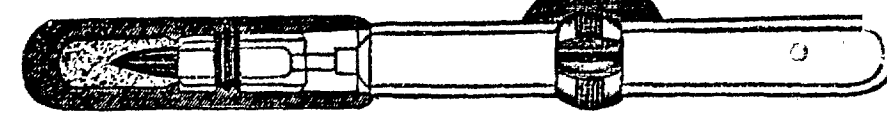
సమైక్యతాంజనము బాలితా.		
1. శీర్షరసాయనము మాత్రలు అశీర్షమునకు	1	2
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1	0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0	12
4. అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు సీసా 1-కి	0	10
5. మూలశంకు తెలము డబ్బి 1-కి	0	12
6. తామర తెలము; తామర, తీటకు	0	6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0	6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0	8
9. దంతశూలహరి, పండ్లుపోటుకు	0	8
01. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0	6
11. గజ్జకి తెలము, గజ్జిచీదలకు డబ్బి 1-కి	0	4
12. పసుళ్లకు తెలము, శిశుపసుళ్లకు	0	6
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి	0	4
15. టాప్టుకు తెలము, డబ్బి 1-కి	0	8
16. దంతమార్దము, పండ్లుబుర్రతోము	0	2
17. సుఖభోగి మాత్రలు	1	0
18. సుఖభోగి తెలము, పుండ్లుకు	1	0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0	8
20. మోహిని తెలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0	12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0	6
22. గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి	0	8
23. జాలాబిమాత్రలు, మలబద్ధము	0	8

నెత్తాంజనము

డబ్బి 1-కి రూ. 0-4-0
ఈ కాటుకలలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందరును సామాన్యముగ వాడతగినవి. కండ్లకు ఏవిధమైన బబ్బునుచేయదు. ఈ కాటుకను విడుదల కొద్ది దినములు నెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎలుపులు, పుసకట్టుట, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిదురదలు, కండ్లమసకలు మొదలగు మానును. డబ్బిలో పావులాయెత్తు కాటుకమాత్రమేయుండును.

కస్తూరి మాత్రలు

50 చూత్రల డబ్బి 1-కి రూ. 0-10-0
ఇవి స్వచ్ఛముగ నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళాజనము, అదిపచ్చికాన, పావుదారు, మంచికుంకుమపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి శైత్యము, శైత్యభారము, శైత్యజ్వరము పరివర్జము, సన్నిపాతము, అశీర్షము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును, చంటిపిల్లల అశీర్షము వగైరాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. ముఖ్యముగ పిల్లలగు గృహమున నుండతగినవి.
అమృతాంజనము డిబ్బో బాంబాయి - కుంభకోణము

పాంథెన్ పేనాల బంగారు పాళీలబదులు యానాథనగ్గనూపాళీలు దేశమంతయు చాడుకలోనన్నవి. (గ్రోసు రూ. 14.)

గ్లాసుపాళీల కలము ఒకటూరి సిరాలో ముంచినయెడల రీనిమమలవరకు చక్కగా వ్రాయును. (గ్రోసు రూ. 14.) గ్లాసుపాళీ ఫవుంటెన్ పేనా రూ. 1. డబులు రూ. 10.

మైలాపూరు విక్టోరియాడిబ్బో, మద్రాసు.

శ్రీ భ్రమరాంబామల్లేశ్వర గ్రంథాలయము
బెజవాడ

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్తు కార్యదర్శి
శ్రీ భ్రమరాంబామల్లేశ్వర గ్రంథాలయము
బెజవాడ. భాండాగారముయొక్క భవనమును అందుకు
వసతులను భాండాగారముయొక్క రెండును
గ్రంథాలయములకు యేర్పరచిన పథకులను పరి
శీలించి భాండాగారముయొక్క విజిటర్ బుక్ లో యాక్రించి
భ్రమరాంబామల్లేశ్వర గ్రంథాలయము నెలబెట్టిరి.

“శ్రీ భ్రమరాంబామల్లేశ్వర గ్రంథాలయము
బెజవాడ భాగ్యము నాకు నేడుగలిగినది. ఈ గ్రంథాలయము
విరకాలముక్తియు స్థాపితమై మధ్య వనాంతరములు సంభవించి
నది తిరిగి పునరుద్ధారణ చేయబడుట సంతోషకరముగ నున్నది.
విజయవాడయందు మధ్యభాగమున నిట్టి గ్రంథాలయమును పతన
మందెను నెలకొల్పటం దుష్కరముగ నున్నది. గ్రంథాలయ
మునకు చక్కటి భవనము గలదు. ఆ భవనమును సంస్కృతాంధ్ర
గ్రంథములతో నింపవలసిన భారము శ్రీమంతులమీదను గలదు.
విజయవాడ యందుగల వైశ్యపుంగవులు మాపుచున్న యభి
మానము నలనను గ్రంథాలయము నచికాలమున చే నృద్ధినిపించు
గలదని విశ్వాసము గలగుచున్నది. దుకాణములందు డబ్బీలను
పెట్టి సామ్యము వహించుట ద్రవ్యపాతనమునకు ముఖ్య
సాధ్యముగ నున్నది. దేశాభ్యుదయమునకు మాతృభాషావ్యాప
కమునకు మించిన సాధనము లేదని సర్వత్రా తెలిసియున్నను
యొకను అంగ భాషాభిమానము మాతృభాషాభ్యుదయమునకు
ప్రతిబంధకముగ నున్నది. గ్రంథాలయోద్యమ మిటీవల కొంత
వెనుకబడినను తిరిగి తియ్యెత్తుచున్న విధము నీ గ్రంథాలయము
తెలియజేయుచున్నది. గ్రంథాలయ వ్యాపనమునకు యువజనుల
యంతాసమును శ్రీమంతుల భవనమునకు సాధనములు.
ఈయంభయసాధనములను గలిగి యీ గ్రంథాలయము
శ్రీ భ్రమరాంబామల్లేశ్వర కటాక్షమువలనను చిరకాలము
ఘనీర్ణ దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడుగాక. దీని యందు
సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములను సమగ్రముగనుచేర్చి యీ గ్రంథా
లయమును సజీవిగ జేయుటకు విజయవాడ వాస్తవ్యులు యథా
శక్తిని తోడ్పడుదురు గాక.” (ఒకవిలేఖరి)

గరికనన్నవరి-దానివలసలభములు

1923 సంవత్సరంలో నేను గరికనన్నవరి అను ఒకవిధ
మైన వరివిత్తనం గుంటూరు వ్యవసాయపుద్వీకములద్వారా
సావర్ణిక ఫారమునుంచి తెప్పించివలసినాము. ఆధాన్యం తెల్ల
గా పిమిటాలునూదిరిగా యుండును. బియ్యము తెల్లగాయు,
దాను. 4 మాసములకు పరిగా పంటపండును. ఆవిత్తనం ఆగ్రే
జ్ఞాతెల్ల ఒక అడుగు రెండవ అడుగు జ్యేష్ఠకారై యారెండు అ
డుగులలో ఉత్పత్తెను లేదా నారుపోసినాటవలెను. రెండవ అడు
గు. జ్యేష్ఠకారైకంటే మూలకారైమొదలు జనవరి నెల ఆఖరు
లోపల నారుపోసినాటినయెడల చాలబాగా పెరుగును. ఈ
మొదట దక్షిణ గాలి ముఖ్యముగాన దిసంబరు 15 తేదిమొదలు
జనవరి ఆఖరువరకు వేరుకు మేలు. ముఖ్యముగా మనమునామూలు
గా వేయుకేసరికంటే జాప్యపండుట ఆపయియెన్నిమాస
ములకుపండుకో అన్నిమాసములకు గరికనన్నవరిపండుట.
బియ్యము తెల్లగా నుండుట దర మొలగొలుకుట ఉద్దేశంపై 1,
రూపాయలునూత్రమే ధరతెగ్గి యుండుట గడ్డిపకు పులకు కేరిగ్గ
వలెనే యుపయోగముగా పుండుటవలన మనమందరము కేస
రిబదులు గరికనన్నవరిని రెండవకారుకు పుపయోగపరము
చాలలాభకర మని నేనుతలచుచున్నాను. ఈసంవత్సరం యి
విత్తనం చాలానుంది చల్లుటకు ప్రయత్నముచేయుచున్నాది.
కాని విత్తనంచెట్లు కష్టముగాయున్నది. నావద్ద కొద్దిగా
విత్తనం వున్నది. కొంతవిత్తనం సర్కారువ్యవసాయపు డిపార్
మెంటువారు కొనిరెతులకు పట్టయిచేయుచున్నారు. నావద్ద కొ
ంచెము విత్తనమున్నదిగాని నేను విత్తనంచేయదలచినవారికి త
ద్దికొద్దిగా విక్రయమునకు వ్యవసాయపు డిపార్టుమెంటునా
పుత్తెపుమీద యిప్పుడున్నాను. కొంతగా వేయదలచినవా
నెల్లూరు వ్యవసాయపుడిపార్టుమెంటువారి ద్వారాగాని లే
నేరుగా యిట్లొంద చేవ్రాలుచేయువారికి గాని వ్రాసి తెప్పించి
కొనవచ్చును.

ఇందుపూర్వ సుబ్బరామిరెడ్డి
తోటపల్లిగూడూరు, నెల్లూరుతాలూకా

సెంట్రల్ నేషనల్ మహమ్మదన్ అసోసియేషన్

హెచ్చు ప్రాతినిధ్యము గావలయునని గోరుట
కలకత్తా, డిసెంబరు 20:— సెంట్రల్ నేషనల్ మహ
మ్మదీయుల అసోసియేషనునందు వంగరాష్ట్రముందలి మహమ్మ
దీయులందు బలముబడిగలవా రందరును యీ నెల 29, 30 తేదీ
లందు సమావేశ పగుటకు నిశ్చయింపబడెను. కన్యాటు ప్రభు
వుగాయ యాదేశమునకు వచ్చుటచే వారికి ఆహ్వానముపుటకీ
సంఘము నిశ్చయించెను. మాంటూ
ఫోర్డ్ విధానము దయాగు కాబడు
నప్పుడు సంఘవారంపిన విజ్ఞప్తి ఇప్పుడు వీరు జలవర్షము
వంగరాష్ట్ర కాసనసభయందు అధికమైన ప్రాతినిధ్యము యీ
సంఘమువారికి కావలయునని గోరుచున్నారు. వంగరాష్ట్ర
మందు అధికసంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయులు కాసనసభయందు
తక్కువ సంఖ్యాకులగు ప్రతినిధులను బంపునట్లు యేర్పాటుకా
బకుం గొప్పలోటని యీసంఘమువారి అభిప్రాయము. రాజ
ప్రతినిధిని జూచుటకు యీసంఘమువారికి డిప్యూటీను బం
పుటకు నిశ్చయింపబడెను. (ఆ. ప్రె)

ఆ. భా. గోపంద్రాక్షసభ
బెల్లూరులో జరుగు గోసంక్షుభసభ యజమాన్యమున
గోవుల ప్రదర్శనము 20 వ తేదీనుండి 30 వ తేదీవరకు జరుగును.

- రెడ్డిరాణి సచిత్రమాసపత్రిక
సం||ర చందారు 3
మత్త, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చింపబడును.
వారకాంత (నాటకము) విలువయు, విలు
కత్తెలయు అమృతచర్యలు,
బీదవర్ణన చదివితీరవలయును. వెల 12
మిమనాసురాగము (పేరుగన్ననలు) వెల 12
గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, ఆంజనేయ, సత్య
భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) వెల 10
వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) 10
ఆంధ్రనామసంగ్రహము (సజీవ) వెల 4
రెడ్డిబ్రదర్స్ రామవరము, గోదావరిజిల్లా.

కాంగ్రెసుకుగాను ప్రత్యేక తగ్గింపుధరలు
పి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్స్
కాంపువర్మి చెరు మేకర్పు, నర్సారావు పేట, గుంటూరు
(1) నుడత కాంతుకాటు 1 వ రకం రు. 15, 2 వ రకం రు. 18.
(2) కాంపు ఈటీవే 1 వ రకం రు. 8, 2 వ రకం రు. 7.
(3) ఎత్తు కాం వాసుచే రు. 4,
(4) కాంపుచే 1 వ రకం రు. 8-8-0, 2 వ రకం రు. 8..
(5) స్పిరింగుచే 1 వ రకం రు. 15, 2 వ రకం రు. 13
క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన
పంపబడును.

దువ్వరి రామిరెడ్డిగారి గ్రంథములు	
1 నైవేద్యము- ప్రొత్తెడి. ఇందు 88 ఖండా కావ్యములు గలవు. చక్కనిరైండు	1 0 0
2 కృషీవలయము- ద్వితీయ సంస్కరణము (క్రికెట్టుగుంచి రానుచు) గారెడ్డిగారి విపులమైన పీఠికయుగలదు.	0 6 0
3 వనమహావి. 1918 వ సంవత్సరమున ప్రబుధ సమ్మాన పరీక్షయందు శ్రీ విజయనగర సామ్రాజ్య వారిచే బహుళాకరింపబడిన యభినవపద్య కావ్యము	0 12 0
4 నక్షత్రమాల- ఖండకావ్యముంజరి	0 12 0
5 జలదాంగన- పద్యకావ్యము	0 6 0
6 సీతావనవాసనాటకము	1 2 0
7 నలబారమ్మ అగ్నిప్రవేశము- పద్యకావ్యము అక్షుగు గ్రంథములు	0 4 0
8 కవచపతి వీడికోసం పద్యకావ్యము	
9 కవిత్య తత్త్వనిర్మాణము. వ్యాసముని	
10 మీరాబాయి నాటకము	
ఈ గ్రంథముల వొక్కసారిగా కొనుగోరి పోస్తే మేమే భరింతుము. చర్రముకుతంబ్రెక కవిముఖ ఇయ్యబడును. మ్యానేజరు, సరస్వతీ భాంజారము, పెమ్మారెడ్డిపాలెం, నెల్లూరుపూర్వ.	

